

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 4. februara 2026. godine
Br. ref.: AGJ 2951/26

PRESUDA

u

slučaju br. KO325/25

Podnosilac

Igor Simić i 9 (devet) drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo

Ocena ustavnosti

„Zapisnika sa sednice Skupštine Kosova“ od 10. oktobra 2025. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Nexhmi Rexhepi, predsednik
Safet Hoxha, zamenik predsednika
Bajram Ljatifi, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli Igor Simić, Slavko Simić, Verica Čeranić, Zlatan Elek, Adem Hodža, Srđan Popović, Branislav Nikolić, Miljana Nikolić, Ljiljana Stefanović i Stefan Kovačević, izabrani poslanici Skupštine Republike Kosovo (u daljem tekstu: Skupština), koje zastupa Igor Simić, izabrani poslanik Skupštine (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).

Osporeni akt

2. Podnosioci zahteva osporavaju ustavnost „Zapisnika sa sednice Skupštine Kosova“, održane 10. oktobra 2025. godine (u daljem tekstu: osporeni akti).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenih akata, za koje podnosioci zahteva navode da su u suprotnosti sa članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], stavom 4, člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav); članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 14. (Zabrana diskriminacije) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP); tačkom 1 stava 6 člana 12. (Izbor potpredsednika Skupštine) Poslovnika Skupštine; kao i izrekom presude Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) u slučajevima KO193/25, *Memli Krasniqi i 12 (dvanaest) drugih poslanika Skupštine*; i KO196/25, *Hykmete Bajrami i 10 (deset) drugih poslanika Skupštine*, presuda od 7. avgusta 2025. godine (u daljem tekstu: slučajevi KO193/25 i KO196/23), kao i stavovima 127 i 128 presude Ustavnog suda u slučaju KO265/25, podnosilac zahteva: „Igor Simić i 9 (devet) drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo“, presuda od 30. septembra 2025. godine (u daljem tekstu: slučaj KO265/25).
4. Pored toga, podnosioci zahteva traže od Suda da uvede privremenu meru, „[...] kojom će obustaviti dalje protivustavne radnje predsednika Skupštine kako se ne bi izabrala protivustavna Vlada, jer bi neuvođenje privremene mere uzrokovalo nepopravljivu štetu u formiranju protivustavnih institucija, čime bi se ugrozio demokratski poredak na Kosovu“.

Pravni osnov

5. Zahtev je podnet na osnovu stava 5, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članova 22. (Procesuiranje podnesaka), 27. (Privremene mere), 42. (Tačnost podneska) i 43. (Rok) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 25. (Podnošenje zahteva i odgovora), 44. (Zahtev za uvođenje privremene mere) i 72. (Zahtev u skladu sa stavom 5. člana 113. Ustava i članovima 42. i 43. Zakona) Poslovnika o radu br. 01/2023 Suda (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

6. Dana 15. oktobra 2025. godine, podnosioci zahteva su preko elektronske pošte podneli zahtev Sudu, koji je poslednje navedeni registrovao 16. oktobra 2025. godine.
7. Dana 17. oktobra 2025. godine, predsednik Suda je, odlukom [br. GJR.KO325/25], imenovao sudiju Jetona Bytyqija za sudiju izvestioca i odlukom [br. KSH.KO325/25] Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Nexhmi Rexhepi (predsedavajući), Safet Hoxha i Bajram Ljatifi (članovi).
8. Istog dana, Sud je obavestio o registraciji zahteva: (i) podnosiocima zahteva od kojih je tražio da precizno navedu osporene odluke; (ii) predsednicu Republike Kosovo (u daljem tekstu: predsednica), koja je takođe obavestena o mogućnosti davanja komentara; (iii) izabranog predsednika Skupštine, od koga je traženo da dostavi kopiju zahteva svim poslanicima Skupštine; (iv) Ombudsmana, koji je obavestjen i o mogućnosti davanja komentara; (v)

zamenika generalnog sekretara Skupštine Republike Kosovo (u daljem tekstu: zamenik generalnog sekretara Skupštine), od koga je traženo da Sudu dostavi sva relevantna dokumenta koja se odnose na predmet osporenog slučaja. Rok za dostavljanje komentara je određen do 22. oktobra 2025. godine, dok je rok za popunjavanje zahteva za njegove podnosiocce i dostavljanje relevantnih dokumenata Skupštine za zamenika generalnog sekretara Skupštine određen do 20. oktobra 2025. godine.

9. Dana 20. oktobra 2025. godine, zamenik generalnog sekretara Skupštine je dostavio Sudu sledeća dokumenta:
 - (i) Poziv za nastavak konstitutivne sednice, koja je počela 15. aprila 2025. godine, 10. oktobra 2025. godine;
 - (ii) Pismene predloge većine poslanika iz srpske zajednice za kandidate za potpredsednika Skupštine Kosova: [br. 09/060/Do-037], [br. 09/061/Do-037/2], [br. 09/062/Do-037/3], [br. 09/063/Do-037/4], [br. 09/064/Do-037/5], [br. 09/065/Do-037/6], [br. 09/066/Do-037/7], [br. 09/067/Do-037/8] i [br. 09/068/Do-037/9] od 10. oktobra 2025. godine;
 - (iii) Odluke: [br. 09-V-044], [br. 09-V-045], [br. 09-V-046], [br. 09-V-047], [br. 09-V-048], [br. 09-V-049], [br. 09-V-050], [br. 09-V-051], [br. 09-V-052], [br. 09-V-053], [br. 09-V-054], [br. 09-V-055], [br. 09-V-056], [br. 09-V-057], [br. 09-V-058], [br. 09-V-059], [br. 09-V-060], [br. 09-V-061], [br. 09-V-062], [br. 09-V-063], [br. 09-V-064], [br. 09-V-065], [br. 09-V-066], [br. 09-V-067], [br. 09-V-068], [br. 09-V-069] i [br. 09-V-070] sa nastavka konstitutivne sednice 10. oktobra 2025. godine za neizbor potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice;
 - (iv) Odluka [br. 09-V-071] o izboru g. Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine Republike Kosovo iz redova srpske zajednice 10. oktobra 2025. godine;
 - (v) Deo iz transkripta nastavka konstitutivne sednice Skupštine Republike Kosovo (početa 15. aprila 2025. godine) od 10. oktobra 2025. godine.
10. Dana 22. oktobra 2025. godine, (i) izabrani predsednik Skupštine, g. Dimal Basha; i (ii) poslanica, Saranda Bogujevci, iz Pokreta Vetëvendosje! (u daljem tekstu: LVV!), su podneli komentare u vezi sa zahtevom.
11. Dana 27. oktobra 2025. godine, Sud je obavestio o primljenim komentarima: (i) podnosiocce zahteva; (ii) predsednicu; (iii) izabranog predsednika Skupštine, od koga je traženo da dostavi kopiju komentara svim poslanicima Skupštine; (iv) zamenika generalnog sekretara Skupštine; i (v) Ombudsmana.
12. Dana 18. decembra 2025. godine, Veće za razmatranje razmotrilo je preliminarne izveštaj koji je predložio sudija izvestilac i odlučilo da odloži razmatranje zahteva za narednu sednicu nakon dodatnih dopuna.
13. Dana 15. januara 2025. godine, Veće za razmatranje razmotrilo je izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno odlučilo protiv predloga sudije izvestioca o odbacivanju zahteva jer slučaj više nije bio aktivno sporan.
14. Istog dana, Sud je, sa 6 (šest) glasova za i 1 (jednim) protiv, odlučio da proglasi zahtev prihvatljivim.

15. Istog dana, sudija izvestilac, u skladu sa stavom (6) pravila 52. (Glasanje) Poslovnika, zatražio je od predsednika Suda da imenuje drugog sudiju, iz većine, da pripremi preliminarni izveštaj kojim se predlaže prihvatljivost zahteva i da se razmatra u meritumu.
16. Istog dana, u skladu sa gore navedenim pravilom, predsednik Suda je imenovao sudiju Bajrama Ljatifija, kao jednog od sudija Veća za razmatranje, da pripremi nacrt presude.
17. Dana 28. januara 2026. godine, sudija Bajram Ljatići je predstavio nacrt presude. Istog dana, Sud je, u punom sastavu, odlučio: (i) da proglasi, sa 6 (šest) glasova „za“ i 1 (jednim) „protiv“, zahtev prihvatljivim; (ii) da utvrdi, sa 5 (pet) glasova „za“ i 2 (dva) „protiv“, da Odluka [br. 09-V-071] Skupštine Republike Kosovo od 10. oktobra 2025. godine o izboru potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice nije u saglasnosti sa stavom 4 člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava Republike Kosovo u vezi sa podstavom 1 stava 6 i stavom 7 člana 12. (Izbor potpredsednika Skupštine) Poslovnika Skupštine Republike Kosovo; (iii) da utvrdi, sa 5 (pet) glasova „za“ i 2 (dva) „protiv“, da, u skladu sa principom pravne sigurnosti, ova presuda u okolnostima konkretnog slučaja nema retroaktivno dejstvo; kao i (iv) da odbije, jednoglasno, zahtev za privremenu meru.

Pregled činjenica

18. Sud prvo ističe da su činjenice koje se odnose na konstitutivnu sednicu IX saziva Skupštine (u daljem tekstu: konstitutivna sednica), koja je počela 15. aprila 2025. godine, sumirane u presudama Suda (i) u slučaju KO124/25, sa podnosiocem zahteva: *Time Kadrijaj i 10 (deset) drugih poslanika Skupštine*, presuda od 26. juna 2025. godine; (ii) slučajevima KO193/25 i KO196/25, gore navedeni; i (iii) slučaju KO265/25, gore naveden.
19. Sud takođe ističe da se trenutni zahtev podnosioca zahteva posebno odnosi na postupak izbora potpredsednika iz redova poslanika srpske zajednice u okviru konstitutivne sednice, koja je takođe bila predmet razmatranja u prethodnom zahtevu koji su podnosioci zahteva podneli Sudu, odnosno u zahtevu [KO265/25](#). Stoga će u nastavku, i u meri u kojoj je to relevantno za okolnosti sadašnjeg zahteva, Sud odraziti nalaze Suda iz presude u slučaju KO265/25, da bi zatim nastavio sa pregledom činjenica nakon stupanja na snagu iste.
20. Dana 30. septembra 2025. godine, Sud je presudom u slučaju KO265/25 utvrdio da:
 - (i) Konstitutivna sednica Skupštine, započeta 15. aprila 2025. godine, nije završena kao rezultat neizbora potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice, i Skupština nije konstituisana u skladu sa odredbama stava 1 člana 66. [Izbor i mandat] i stavovima 1 i 4 člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava Republike Kosovo;

i naložio:

- (ii) da se Konstitutivna sednica Skupštine završi u roku predviđenom stavom 1 člana 66. [Izbori i mandat] Ustava Republike Kosovo i u skladu sa presudom Suda u slučajevima KO193/25 i KO196/25, odnosno, u preostalom roku od 12 (dvanaest) dana od stupanja na snagu ove presude;
- (iii) svim izabranim poslanicima Skupštine Republike Kosovo, da u skladu sa članom 4. [Oblik vladanja i podela vlasti], članom 7. [Vrednosti], stavom 4 člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] i članom 74. [Vršenje funkcije] Ustava Republike Kosovo da, tokom postupka za izbor potpredsednika Skupštine Republike Kosovo

iz redova poslanika srpske zajednice, vrše svoju ustavnu funkciju u najboljem interesu Republike Kosovo i u skladu sa Ustavom i Poslovnikom Skupštine.

21. Dana 8. oktobra 2025. godine, presuda Suda u slučaju KO265/25 je stupila na snagu.
22. Dana 10. oktobra 2025. godine, nastavljena je konstitutivna sednica Skupštine. Na sednici je bilo prisutno 105 (sto pet) poslanika. Izabrani predsednik Skupštine, nakon što je objasnio nalaze presude Suda u slučaju KO265/25, nastavio je konstitutivnu sednicu u vezi sa tačkom IV dnevnog reda, odnosno izborom poslednjeg potpredsednika Skupštine, i to potpredsednika iz redova poslanika srpske zajednice. Pozivajući se na stav 4 člana 67. Ustava i stav 4 člana 12. Poslovnika Skupštine, izabrani predsednik Skupštine je pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da pismeno i usmeno podnese predlog za kandidata za potpredsednika/cu Skupštine Republike Kosovo. Poslednje navedeni su predložili poslanika Slavka Simića.
23. Istog dana, glasanje za poslanika Slavka Simića za potpredsednika Skupštine nije uspeło 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
 1. Prvi put, kada je bilo prisutno 105 (sto pet) poslanika, 9 (devet) glasova je bilo za, 54 (pedeset četiri) protiv i 42 (četrdeset dva) uzdržanih;
 2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 54 (pedeset četiri) protiv i 41 (četrdeset jedan) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 53 (pedeset tri) protiv i 41 (četrdeset jedan) uzdržanih.
24. Pošto glasanje za poslanika Slavka Simića 3 (tri) puta nije uspeło, izabrani predsednik Skupštine je utvrdio da će se u skladu sa presudom Suda u slučaju KO265/25 koristiti mehanizam deblokiranja tako da se za istog kandidata ne glasa više od 3 (tri) puta, te je shodno tome pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži sledećeg kandidata. Poslednje navedeni su predložili poslanika Zlatana Eleka.
25. Istog dana, glasanje za poslanika Zlatana Eleka za potpredsednika Skupštine nije uspeło 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
 1. Prvi put, 9 (devet) glasova je bilo za, 52 (pedeset dva) protiv i 42 (četrdeset dva) uzdržanih;
 2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 53 (pedeset tri) protiv i 42 (četrdeset dva) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 53 (pedeset tri) protiv i 41 (četrdeset jedan) uzdržanih.
26. Pošto glasanje za poslanika Zlatana Eleka 3 (tri) puta nije uspeło, izabrani predsednik Skupštine je pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži sledećeg kandidata. Poslednje navedeni su predložili poslanicu Ljiljanu Stefanović.
27. Istog dana, glasanje za poslanicu Ljiljanu Stefanović za potpredsednika Skupštine nije uspeło 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
 1. Prvi put, 9 (devet) glasova je bilo za, 51 (pedeset jedan) protiv i 41 (četrdeset jedan) uzdržanih.

2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 50 (pedeset) protiv i 38 (trideset osam) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 49 (četrdeset devet) protiv i 38 (trideset osam) uzdržanih.
28. Pošto glasanje za poslanicu Ljiljanu Stefanović 3 (tri) puta nije uspjelo, izabrani predsjednik Skupštine je pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži sledećeg kandidata. Poslednje navedeni su predložili poslanicu Vericu Čeranić.
29. Istog dana, glasanje za poslanicu Vericu Čeranić za potpredsednika Skupštine nije uspjelo 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
 1. Prvi put, 9 (devet) glasova je bilo za, 49 (četrdeset devet) protiv i 41 (četrdeset jedan) uzdržanih;
 2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 51 (pedeset jedan) protiv i 41 (četrdeset jedan) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 49 (četrdeset devet) protiv i 43 (četrdeset tri) uzdržanih.
30. Pošto glasanje za poslanicu Vericu Čeranić 3 (tri) puta nije uspjelo, izabrani predsjednik Skupštine je pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži sledećeg kandidata. Poslednje navedeni su predložili poslanicu Miljanu Nikolić.
31. Istog dana, glasanje za poslanicu Miljanu Nikolić za potpredsednika Skupštine nije uspjelo 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
 1. Prvi put, 9 (devet) glasova je bilo za, 49 (četrdeset devet) protiv i 42 (četrdeset dva) uzdržanih;
 2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 49 (četrdeset devet) protiv i 39 (trideset devet) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 49 (četrdeset devet) protiv i 39 (trideset devet) uzdržanih.
32. Pošto glasanje za poslanicu Miljanu Nikolić 3 (tri) puta nije uspjelo, izabrani predsjednik Skupštine je pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži sledećeg kandidata. Poslednje navedeni su predložili poslanika Branislava Nikolića.
33. Istog dana, glasanje za poslanika Branislava Nikolića za potpredsednika Skupštine nije uspjelo 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
 1. Prvi put, 9 (devet) glasova je bilo za, 51 (pedeset jedan) protiv i 41 (četrdeset jedan) uzdržanih;
 2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 50 (pedeset) protiv i 40 (četrdeset) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 49 (četrdeset devet) protiv i 37 (trideset sedam) uzdržanih.
34. Pošto glasanje za poslanika Branislava Nikolića 3 (tri) puta nije uspjelo, izabrani predsjednik Skupštine je pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži sledećeg kandidata. Poslednje navedeni su predložili poslanika Stefana Kovačevića.

35. Istog dana, glasanje za poslanika Stefana Kovačevića za potpredsednika Skupštine nije uspelo 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
1. Prvi put, 9 (devet) glasova je bilo za, 47 (četrdeset sedam) protiv i 39 (trideset devet) uzdržanih;
 2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 47 (četrdeset sedam) protiv i 37 (trideset sedam) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 48 (četrdeset osam) protiv i 34 (trideset četiri) uzdržanih.
36. Pošto glasanje za poslanika Stefana Kovačevića 3 (tri) puta nije uspelo, izabrani predsednik Skupštine je pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži sledećeg kandidata. Poslednje navedeni su predložili poslanika Srđana Popovića.
37. Istog dana, glasanje za poslanika Srđana Popovića za potpredsednika Skupštine nije uspelo 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
1. Prvi put, 9 (devet) glasova je bilo za, 50 (pedeset) glasova protiv i 38 (trideset osam) uzdržanih;
 2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 50 (pedeset) glasova protiv i 37 (trideset sedam) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 49 (četrdeset devet) glasova protiv i 33 (trideset tri) uzdržanih.
38. Pošto glasanje za poslanika Srđana Popovića 3 (tri) puta nije uspelo, izabrani predsednik Skupštine je pozvao predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži sledećeg kandidata. Poslednje navedeni su predložili poslanika Igora Simića.
39. Istog dana, glasanje za poslanika Igora Simića za potpredsednika Skupštine nije uspelo 3 (tri) puta sa sledećim rezultatom:
1. Prvi put, 9 (devet) glasova je bilo za, 49 (četrdeset devet) glasova protiv i 36 (trideset šest) uzdržanih;
 2. Drugi put, 9 (devet) glasova za, 51 (pedeset jedan) glasova protiv i 37 (trideset sedam) uzdržanih;
 3. Treći put, 9 (devet) glasova za, 51 (pedeset jedan) glas protiv i 39 (trideset devet) uzdržanih.
40. Stoga, Skupština, odlukama [br. 09-V-044], [br. 09-V-045], [br. 09-V-046], [br. 09-V-047], [br. 09-V-048], [br. 09-V-049], [br. 09-V-050], [br. 09-V-051], [br. 09-V-052], [br. 09-V-053], [br. 09-V-054], [br. 09-V-055], [br. 09-V-056], [br. 09-V-057], [br. 09-V-058], [br. 09-V-059], [br. 09-V-060], [br. 09-V-061], [br. 09-V-062], [br. 09-V-063], [br. 09-V-064], [br. 09-V-065], [br. 09-V-066], [br. 09-V-067], [br. 09-V-068], [br. 09-V-069] i [br. 09-V-070], nije izabrala nijednog od poslanika, odnosno Slavka Simića, Zlatana Eleka, Ljiljanu Stefanović, Vericu Čeranić, Miljanu Nikolić, Branislava Nikolića, Stefana Kovačevića, Srđana Popovića i Igora Simića, za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice.
41. Shodno tome, na osnovu transkripta sa nastavka konstitutivne sednice od 10. oktobra 2025. godine, proizilazi da je izabrani predsednik Skupštine, između ostalog, utvrdio: „[...] *Do sada su iscrpljeni predlozi za devet poslaničkih kandidata nevećinske srpske zajednice, i*

nijedan od njih, nakon tri pokušaja, nije dobio dovoljno glasova za izbor za potpredsednika“. Isti je pozvao 3 (tri) puta predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži drugog preostalog kandidata iz redova poslanika srpske zajednice.

42. Predstavnik većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice, nakon što je uzeo reč, istakao je: *„U skladu sa presudom Ustavnog suda 265/25, tačka 126, jasno se kaže: Kandidat za potpredsednika mora imati podršku većine poslanika koji zauzimaju mesta predviđena za srpsku zajednicu. Mi smo izlistali svih devet kandidata koji imaju takvu podršku, i lično sam doneo potpise za sva ta imena. Tako da mi možemo sad samo ponovo da predložimo nekog iz redova srpskoga naroda, koji je deo Srpske liste, jer samo tih kandidati imaju devet potpisa podrške u skladu sa članom 67 Ustava, kao i članom 12 Poslovnika o radu Skupštine, na šta se u tački 126 poziva presuda Ustavnog Suda 265/25. Sve drugo bi bilo kršenje Ustava i vodio bi nas dalje u institucionalnu krizu. Molim vas, nemojte to da radite, nemojte da odlažete nešto što je činjenica i što je jasno. To mesto pripada samo onom kandidatu koji ima devet potpisa podrške od poslanika koji zauzimaju mesta predviđena za srpsku zajednicu. Hvala!“.*
43. Izabrani predsednik Skupštine je ponovo tražio od predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da se izjasni da li se slaže ili odbija da predloži preostalog kandidata iz redova ove zajednice.
44. Predstavnik većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice, nakon što je uzeo reč, istakao je: *„Vaše je pravo da u ovoj sali ponašate se onako kako vi želite. Mi nećemo predlagati ništa što je protivno pravnom poretku i protiv Ustava. Ako hoćete, o tome kako vi želite, ponovo predlažem gospodina Slavka Simića za potpredsednika Skupštine. Mi nećemo učestvovati u kršenju Ustava i nećete nas naterati na tako nešto“.*
45. Izabrani predsednik Skupštine, na osnovu stava 4, člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava, još jednom je tražio da se izjasni da li odbija predlog poslednjeg preostalog kandidata iz srpske zajednice i tom prilikom je istakao: *„To je u Vašoj slobodnoj volji. Ako ne podnesete potpise kako je predviđeno Poslovníkom, u redu je, shvatiću to kao odbijanje, ali Vas još jednom molim, radi konstruktivnosti, da se izjasnite da li želite da predložite kandidata koji nikada nije predložen“.*
46. Predstavnik većine iz redova poslanika srpske zajednice, nakon što je uzeo reč, istakao je: *„I prošlog puta sam vas pozivao da ne kršite Ustav, i učio vas pravo. I vi ste uradili šta ste hteli, pa smo došli opet na isto. Čitam presudu Ustavnog suda, tačka 26, podnosi [...]“.*
47. Izabrani predsednik Skupštine, nakon što je prekinuo govor poslanika Slavka Simića, utvrdio je da se *„odbija predlaganje preostalog kandidata, koji takođe predstavlja srpsku zajednicu, što je u potpunosti u skladu sa članom 67, stava 4 Ustava“,* i nastavio je konstitutivnu sednicu u vezi sa izborom potpredsednika Skupštine koji predstavlja srpsku zajednicu, žrebom na osnovu stava 7 člana 12. Poslovnika Skupštine. Isti je naglasio da je *„jedini kandidat koji do sada nije predložen poslanik Nenad Rašić, koji će biti predmet žreba u skladu sa članom 12, stav 7 Poslovnika Skupštine. Proces žrebanja vodi predsednik Skupštine, a nadgledaju ga poslanici srpske zajednice. Stoga molim administraciju da izvrši pripreme i da nastavimo sa ovim procesom, pozivajući poslanike srpske zajednice da nadgledaju postupak. Hvala Vam!“.*

48. Nakon neophodnih priprema za postupak žrebanja, izabrani predsednik Skupštine je utvrdio: „[...] pošto imamo samo jednog kandidata i nema potrebe za žrebom, jer je samo jedan. Stoga, molim poslanike da zauzmu svoja mesta, jer ćemo nastaviti sa glasanjem“.
49. Istog dana, izabrani predsednik Skupštine je pozvao izabrane poslanike Skupštine da glasaju podizanjem ruku za kandidata Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice, čija je kandidatura dobila 71 (sedamdeset jedan) glasova za, 9 (devet) protiv i 24 (dvadeset četiri) uzdržana glasa.
50. Stoga, Skupština je odlukom [br. 09-V-71] izabrala poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice.
51. Predsednik Skupštine, nakon što je dao saopštenje o formiranju parlamentarnih grupa, istakao je da „Izborom petog potpredsednika iz srpske zajednice, zaključujem da je Skupština konstituisana i ovim zatvaram rad konstitutivne sednice IX saziva Skupštine Republike Kosovo“.
52. Dana 11. oktobra 2025. godine, predsednica je ukazom [br. 170/2025] predložila Skupštini, g. Albin Kurti, kandidata za premijera da formira Vladu.
53. Dana 26. oktobra 2025. godine, održana je vanredna sednica za izbor Vlade, na kojoj je mandatar za formiranje Vlade predstavilo Skupštini predlog za njen sastav. Međutim, Skupština, Odlukom [br. 09-V-072], nije izabrala Vladu Republike Kosovo, jer je predlog dobio sledeće glasove: 56 (pedeset šest) glasova za, 52 (pedeset dva) protiv i 4 (četiri) uzdržana.
54. Dana 4. novembra 2025. godine, predsednica je, ukazom [br. 184/2025], predložila Skupštini, g. Glauk Konjufca, kandidata za premijera da formira Vladu.
55. Dana 19. novembra 2025. godine, u 14:00 časova počela je vanredna sednica za izbor Vlade, kojom prilikom je mandatar za formiranje Vlade predstavio Skupštini predlog za njen sastav. Međutim, Skupština, Odlukom [br. 09-V-073], nije izabrala Vladu Republike Kosovo, jer je predlog dobio sledeće glasove: 56 (pedeset šest) glasova za, 53 (pedeset tri) protiv i 4 (četiri) uzdržana.
56. Dana 20. novembra 2025. godine, predsednica je, ukazom [br. 209/2025], na osnovu, između ostalog, stava 4 člana 95. [Izbor Vlade] Ustava, raspustila Deveti (IX) saziv Skupštine.
57. Istog dana, predsednica je, ukazom [br. 210/2025], odredila datum 28. decembra 2025. godine za održavanje prevremenih izbora za Skupštinu.

Navodi podnosilaca zahteva

58. Podnosioci zahteva osporavaju ustavnost „Zapisnika sa sednica Skupštine Kosova“, navodeći da je izabrani predsednik Skupštine izabrao kandidate za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice „bez predloga i bez podrške“ poslanika srpske zajednice i na taj način je povredio stav 4, člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava i tačku 1, stav 6, člana 12. (Izbor potpredsednika Skupštine) Poslovnika Skupštine, i postupio je u suprotnosti sa izrekom presude Ustavnog suda u slučaju KO265/25, i u

suprotnosti sa pravnom sigurnošću, čime je povredio i član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Kosova u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a i članom 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava Kosova u vezi sa članom 14. (Zabrana diskriminacije) EKLJP-a.

59. Podnosioci zahteva navode da je izabrani predsednik Skupštine „*insistirao*“ da poslanici iz redova srpske zajednice predlože poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine, dodajući da su isti istakli da poslanik Nenad Rašić „*nema podršku većine poslanika koji zauzimaju mesta rezervisana za srpsku zajednicu, što je neophodan uslov za kandidovanje na mesto potpredsednika Skupštine rezervisano za srpsku zajednicu u skladu sa članom 67. stav 4 Ustava i članom 12. stav 6 Poslovnika o radu Skupštine i stavovima 127 i 128 presude ustavnog suda KO 265/25*“.
60. U tom smislu, podnosioci zahteva ističu da je, kao rezultat neizbora potpredsednika prema predlozima koje su u pisanoj formi podneli poslanici iz redova srpske zajednice, izabrani predsednik Skupštine primenio stav 7, člana 12. Poslovnika Skupštine, i „*kao da nije bilo predloženih kandidata, iako je Igor Simić za svaki predlog dostavio pismeno 9 potpisa podrške za kandidata za potpredsednika, nastavio sa izborom kandidata za potpredsednika Skupštine Kosova iz reda srpskog naroda bez predloga i bez podrške većine poslanika koji zauzimaju rezervisana mesta za srpsku zajednicu, dajući sebi za pravo da predloži kandidata, pravdajući se time da žreb nije moguć jer je po njegovom mišljenju ostao samo još jedan kandidat*“.
61. Prema podnosiocima zahteva, izabrani predsednik Skupštine je tražio od poslanika Skupštine da glasaju o predlogu za izbor Nenada Rašića za potpredsednika iz redova poslanika srpske zajednice, koji je dobio potreban broj glasova poslanika, odnosno 71 (sedamdeset jedan) glasova, a zatim je „*predsednik konstitutivnu sednicu zatvorio smatrajući da je izbor predsedništva Skupštine Kosova završen*“. S tim u vezi, podnosioci zahteva navode da predlog za izbor poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice nije podnet u pisanoj formi već je došao od izabranog predsednika Skupštine, a ne od poslanika srpske zajednice, dodajući: „*Šta više ni od samog Nenada Rašića koji nije sebe predložio za potpredsednika*“.
62. Podnosioci zahteva stoga navode: „*[...] prekršen je „temelj delotvorne i smislene demokratije u konstituisanju Skupštine”, kako je to sud jasno naveo u presudi KO 265/25*“.
63. Pored toga, podnosioci zahteva pred Sudom ističu: „*[...] naš zahtev se odnosi na pravo koje pripada predstavnicima tri partija koje su dobile najviše glasova na parlamentarnim izborima*“, dodajući da i potpredsednik Skupštine iz redova srpske zajednice „*po principu analogije*“, i prema presudi Suda u slučaju KO265/25, mora imati podršku većine poslanika iz srpske zajednice, što prema njima predstavlja prvi uslov za izbor potpredsednika iz redova srpske zajednice.
64. Podnosioci zahteva dalje, takođe u svom zahtevu, ističu: „*Ovo nije postupak deblokiranja Skupštine već nametanja volje većine manjini, čime se krši Ustav i njegov duh kojim se garantuje i štiti multietnički karakter Kosova. U toku ove konstitutivne sednice, na 58 održanih sednica nije izabran predsednik Skupštine, ali pravo da predloži predsednika nije oduzeto partiji sa najvećim brojem glasova*“, dodajući: „*Prihvatanjem nametanja potpredsednika Skupštine Kosova iz reda srpskog naroda od strane većine poslanika drugih zajednica bi ukinulo autentično predstavljanje srpske zajednice u Skupštini i princip zajedničkog donošenja odluka se pretvorilo u simboličan mehanizam*“.

65. Podnosioci zahteva takođe traže od Suda da uvede privremenu meru: „[...] kojom će obustaviti dalje protivustavne radnje predsednika Skupštine kako se ne bi izabrala protivustavna Vlada, jer bi neuvođenje privremene mere uzrokovalo nepopravljivu štetu u formiranju protivustavnih institucija, čime bi se ugrozio demokratski poredak na Kosovu“.
66. Na kraju, podnosioci zahteva traže od Suda da: (i) prihvati zahtev kao osnovan; (ii) utvrdi „da je predsednik skupštine povredio član 67. stav 4 Ustava, član 12. stav 6 Poslovnika o radu Skupštine, kao i da je postupao u suprotnosti sa izrekama presuda Ustavnog suda KO 193/25, KO 196/25 i KO 265/25, posebno stavova 127 i 128 presude“; (iii) da utvrdi „da je predsednik skupštine prekoračio svoja ovlašćenja kada je sebi dao za pravo da predloži kandidata za potpredsednika skupštine iz reda srpskog naroda, bez podrške većine poslanika koji zauzimaju mesta rezervisana za srpsku zajednicu i bez pisanog predloga, što je propisano u članu 67. stav 4 Ustava, članu 12. stav 6 Poslovnika o radu Skupštine i stavovima 127 i 128 presude Ustavnog suda KO 265/25“; (iv) da utvrdi „da je izbor potpredsednika skupštine Kosova koje pripada srpskoj zajednici protivustavan i nezakonit [...]“; (v) da naloži „predsedniku skupštine povratak u pređašnje stanje kojim bi se poništile ranije opisane protivustavne radnje predsednika Skupštine“; (iv) da naloži „ponovljeno glasanje za izbor potpredsednika skupštine Kosova iz reda srpskog naroda“; kao i da (vii) uvede privremenu meru.

Komentari izabranog predsednika Skupštine, g. Dimala Bashe

67. Dana 22. oktobra 2025. godine, izabrani predsednik Skupštine, g. Dimal Basha, podneo je Sudu komentare u vezi sa zahtevom.
68. Izabrani predsednik Skupštine prvo ističe da je nakon objavljivanja presude Ustavnog suda u slučaju KO265/25, zakazao nastavak konstitutivne sednice za 10. oktobar 2025. godine, u 10:00 časova, kako bi se sastav Predsedništva Skupštine upotpunio izborom potpredsednika iz redova poslanika srpske zajednice. Isti je obrazložio tok nastavka konstitutivne sednice 10. oktobra 2025. godine, pri čemu podvlači činjenicu da je pozvao predstavnika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži kandidata za potpredsednika iz ove zajednice, a zatim pominje neuspeh glasanja za svakog kandidata koga je predložio ovaj predstavnik, odnosno 9 (devet) kandidata, koji nisu dobili potrebne glasove da budu izabrani za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice.
69. Pored toga, izabrani predsednik Skupštine ističe da je, na osnovu načela jednakog tretmana i nediskriminacije, posebno 3 (tri) puta tražio od predstavnika iz redova poslanika srpske zajednice da predloži preostalog poslanika (poslanika Nenada Rašića) iz ove zajednice koji još nije bio predložen, ali je isti odbio i insistirao na ponavljanju glasanja za iste kandidate. Kao rezultat ovog odbijanja, isti naglašava da je bio obavezan da nastavi sa aktiviranjem postupka žrebanja predviđenog stavom 7 člana 12. Poslovnika Skupštine.
70. Što se tiče navoda podnosilaca zahteva da je on, kao predsednik Skupštine, postupao „proizvoljno“ po predlogu poslanika Nenada Rašića, izabrani predsednik Skupštine smatra da je poštovao ustavni postupak i onaj propisan Poslovnikom Skupštine i presudu Ustavnog suda u slučaju KO265/25 u vezi sa proceduralnim koracima za izbor potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice. To je zato što je tek nakon 9 (devet) kandidata koje je predložio predstavnik ove zajednice i odbijanja istog da predloži

preostalog poslanika, Nenada Rašića, postupak žrebanja nastavljen. Isti naglašava da bi se ponovljeno glasanje za iste kandidate na zahtev predstavnika iz redova poslanika srpske zajednice omogućilo samo u slučaju da ni 10-ti poslanik nije dobio dovoljno glasova da bi se izabrao za „*potpredsednika Skupštine Republike Kosovo, u potpunom duhu sa stavom 153. presude 265/25 Ustavnog suda od 8. oktobra 2025. godine*“. Pored toga, isti ističe u svojim komentarima da „*s obzirom da je bio jedini preostali kandidat, izvlačenje žreba je bilo nepotrebno i sledstveno tome, neposredno se išlo na glasanje kandidata, koji je bio poslanik Nenad Rašić, koji predstavlja nevećinsku srpsku zajednicu u Skupštini Kosova, prema članu 67, stav 4 Ustava*“.

71. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o analogiji između izbora potpredsednika iz redova najvećih parlamentarnih grupa i potpredsednika iz redova poslanika koji nisu u većini, izabrani predsednik Skupštine podvlači da ova analogija nije održiva, između ostalog, zato što: (i) stav 3, člana 67. Ustava posebno daje isključivo pravo za 3 (tri) najveće parlamentarne grupe da predlažu, dok stav 4, člana 67. Ustava čuti o tome ko ima pravo da predlaže; (ii) stav 4, člana 67. Ustava isključivo garantuje položaj potpredsednika srpskoj zajednici i to ne redukuje na neku parlamentarnu grupu ili neki određeni politički subjekt; i (iii) stav 6, člana 12. Poslovnika Skupštine garantuje većini poslanika iz zajednica koje nisu u većini pravo da predlože potpredsednika i da se u slučaju nepoštovanja ove odredbe aktivira klauzula o žrebanju u skladu sa stavom 7, člana 12. Poslovnika Skupštine, što se ne primenjuje na postupak izbora potpredsednika iz 3 (tri) najveće parlamentarne grupe.
72. Što se tiče navoda podnosioca zahteva da predlog poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine nije proizašao iz volje većine poslanika iz redova srpske zajednice, izabrani predsednik Skupštine smatra da ni u jednom slučaju nije osporeno to pravo predstavniku ove zajednice da predloži potpredsednika Skupštine. Štaviše, u kontekstu slobodne volje poslanika da glasaju za kandidata, „*za*“, „*protiv*“, ili „*uzdržani*“, isti ističe da „*predsednik Skupštine i niko drugi ne može da bude odgovoran zašto nijedan od devet predloženih poslanika nije uspeo da dobije potrebnu većinu da bi bio izabran na poziciju potpredsednika*“.
73. Izabrani predsednik Skupštine takođe ističe: „*[...] pozivajući predlagача srpske zajednice (koji je tri puta odbio) da predloži jedinog poslanika koji nije bio predložen, ispoštovan je član 67, stav 4, dakle obezbeđena je jednakost pred zakonom i nediskriminacija po članovima 7. i 24. Ustava Republike Kosova, dok na osnovu slobodne volje poslanika, glasanje za poslanika Nenada Rašića je rezultiralo uspešno sa ispunjenjem uslova za dobijanje glasova većine svih poslanika Skupštine Republike Kosovo, kao što se i predviđa sa Poslovnikom Skupštine i sa Ustavom*“.
74. Na kraju, izabrani predsednik Skupštine podvlači: „*[...] izuzetno je relevantno da se da do znanja i da se uzme u obzir činjenica da su na glasanju za poslanika Nenada Rašića za poziciju potpredsednika Skupštine, učestvovali svi poslanici političkog subjekta Srpska lista i glasali „protiv“, kojom prilikom je bilo ukupno devet glasova sa njihove strane, a što dokazuje legitimnost i saglasnost sa tim procesom glasanja za poslanika iz redova nevećinske srpske zajednice sa njihove strane*“.

Komentari LVV!

75. Dana 22. oktobra 2025. godine, poslanici LVV!, koje zastupa poslanica Saranda Bogujevci, podneli su Sudu komentare u vezi sa zahtevom.

76. Na početku, poslanici LVV! smatraju da podnosioci zahteva nisu pružili argumente koji bi mogli da potkrepe njegovu prihvatljivost, jer nedostaje osporeni akt. Što se tiče odsustva osporenog akta, ističu da podnosioci zahteva, „[...] ne samo da ne preciziraju neki akt usvojen od strane Skupštine, već ni ne osporavaju neki usvojeni akt, bilo u postupku usvajanja ili o sadržaju akta“. Podnosioci zahteva dalje dodaju u vezi sa prihvatljivošću zahteva: „[...] u konkretnom slučaju, pošto imamo akt usvojen od Skupštine, podnosioci ne osporavaju akt usvojen od Skupštine već osporavaju ponašanje i radnje predsednika Skupštine“.
77. U tom smislu, poslanici LVV! dalje ističu: „Podnosioci zahteva ne osporavaju odluku Skupštine sa kojom je izabran peti potpredsednik Skupštine Kosovo iz nevećinske srpske zajednice, iz redova poslanika koji drže mandat iz rezervisanih mesta za nevećinsku srpsku zajednicu, već osporavaju radnje predsednika koje su vodile na potpuni završetak konstituisanja Skupštine Republike kao uzvišen cilj javnog interesa i prva radnja nakon izbora održanih dana 09.02.2025. godine, u skladu sa Ustavom i na osnovu presuda Ustavnog suda“. U tom smislu, oni tvrde da uprkos postojanju usvojenog akta Skupštine, podnosioci zahteva ne osporavaju ovaj akt ni po sadržaju ni po postupku i da Sud treba da ostane rigorozan u svojim kriterijumima za ocenu prihvatljivosti zahteva. Shodno tome, traže od Suda da zahtev KO325/25 odbaci kao neprihvatljiv.
78. Što se tiče merituma zahteva, poslanici LVV! smatraju da je zahtev potpuno neosnovan i da „navodi podnosilaca ne nalaze podršku ni u tekstu Ustava, ni u osnovnim načelima ustavnog poretka a ni u postojećoj sudskoj praksi Ustavnog suda“.
79. Što se tiče navoda podnosilaca zahteva da bi 2 (dva) potpredsednika Skupštine izabrana prema stavu 4, člana 67. Ustava trebalo da po analogiji repliciraju izbor 3 (tri) potpredsednika izabranih prema stavu 3, člana 67. Ustava, poslanici LVV! ističu da je ova analogija potpuno neodrživa, pozivajući se na stav 109 presude Suda u slučaju KO265/25. U tom kontekstu, oni ističu da stav 4, člana 67. Ustava ne propisuje da: „(i) kandidat treba da bude iz određene parlamentarne grupe ili političkog subjekta; (ii) odlučujući kriterijum nije broj glasova jedne stranke ili kandidata, izvan kategorije rezervisanih mesta; ili (iii) poslanici dotičnih zajednica treba da obave prethodno glasanje ili neku posebnu proceduru unutar grupe“.
80. Pored toga, u pogledu gore navedenog kriterijuma, poslanici LVV! dodaju: „[...] očita je volja ustavotvorca, kada se prelazi sa kriterijuma glasova na kriterijum predstavljanja zajednica. Dok se u stavu 3, člana 67. propisuje da: „Tri (3) potpredsednika predložena iz tri najveće parlamentarne grupe, se biraju većinom glasova svih poslanika Skupštine“, imamo potpuno drugi kriterijum u stavu 4. istog člana, prelazeći sa uslova političke moći na očuvanje strukture Predsedništva Skupštine u smislu predstavljanja zajednica. To je više nego jasno, toliko koliko funkcionalno, jer je ustavotvorac imao u vidu horizontalno predstavljanje a ne vertikalni poredak po broju glasova. Kada bi bio cilj praćenja principa broja glasova, kao što je uradio sa druga tri potpredsednika tri najvećih grupa, to bi predvideo i za dva potpredsednika iz nevećinskih zajednica. Bez sumnje to bi bilo lako da se uradi kada bi to bio cilj, određujući da dva potpredsednika iz nevećinskih zajednica dolaze iz redova dve najveće parlamentarne grupe koji drže rezervisana ili garantovana mesta. Ali to nije bio cilj. Kao posledica, ne vredi princip partijskog predstavljanja kada je reč o potpredsednicima zajednica, već princip predstavljanja zajednice ili zajednica [...]“.

81. U kontekstu poštovanja presuda Ustavnog suda i načela institucionalne funkcionalnosti, poslanici LVV! ističu: „Skupština se nalazila ispred faktičke blokade koja je rizikovala funkcionisanje institucije i njenog potpunog konstituisanja. Po uporednoj jurisprudenciji, ostvarivanje ustavnog prava postaje zloupotrebivo ako njen cilj nije realizovanje funkcije garantovane sa Ustavom, već paralisanje funkcionisanja državnih institucija. Prema tome, obaveza predsednika Skupštine da obezbedi efikasnost prerogativa i/ili ustavnog poretka preovlađuje nad svakim pokušajem da se pravo na predstavljanje pretvori u sredstvo blokiranja“.
82. Štaviše, poslanici LVV! smatraju da izbor „poslednjeg poslanika koji drži rezervisano mesto za srpsku zajednicu“ sa ukupno 71 (sedamdeset jednim) glasom, i da shodno tome, prema njima, „[...] ne predstavlja povredu prava srpske zajednice, već naprotiv, to je izraz istinskog sprovođenja načela funkcionalne države i garancije ustavne efikasnosti. Prema tome, navod podnosilaca da je predsednik „ignorisao“ pismene i usmene predloge devet poslanika srpske zajednice je bez faktičke i pravne osnove, zato što službeni transkript sednice od 10. oktobra 2025. godine, jasno svedoči da je predsednik, na ponovljen i dokumentovan način tražio od predstavnika Srpske liste da da njihov predlog. U svim krugovima glasova za 9 (devet) navedenih kandidata, Skupština je poštovala načelo proceduralne jednakosti, dok je neuspeh u izboru bila posledica nedostatka političkog konsenzusa, a ne neka ustavna devijacija“.
83. Poslanici LVV! takođe ističu da je izabrani predsednik Skupštine poštovao presude Ustavnog suda kada je nastavio sa postupkom žrebanja, za koji ističu: „[...] žreb predstavlja prihvatljivo ustavno sredstvo kako bi se prevazišle situacije blokade (specifično predviđa kao pravni institut deblokiranja), za toliko koliko se koristi kao proporcionalno sredstvo da bi se očuvala institucionalna funkcionalnost i ustavno predstavljanje zajednica, onako kako je zakonodavac predvideo to važeće pravno sredstvo i predvideo ga u Poslovniku o radu Skupštine“.
84. S druge strane, poslanici LVV! objašnjavaju: „Prethodne odluke Suda (npr. KO 119/14: „VLAN“) su u vezi sa izborom predsednika Skupštine, ali ne potpredsednika. One nisu i ne mogu da predstavljaju obaveznu analogiju. Sledstveno, žreb je neutralni mehanizam, koji je korišćen u evropskim parlamentarnim praksama (npr. u Skupštini Slovenije i one Hrvatske) kako bi se izbegao institucionalni vakum. Član 67, stav 4. Ustava Kosova, zahteva samo rezultat (izbora dva potpredsednika) a ne tačnu metodu glasanja. Skupština ima razumnu diskreciju za navedenu proceduru“. U tom smislu, isti ističu: „Ustavne garancije ne mogu da se tumače tako da paralizuju državne institucije ili da onemoguće normalno funkcionisanje demokratskog poretka. Načelo institucionalne funkcionalnosti je deo samog „materijalnog ustava“ demokratije. Štaviše, Savezni ustavni sud Nemačke (BverfGE 123, 267, - LissabonUrteil“) izričito kaže da, ustavne garancije ne mogu da se tumače na takav način da paralizuju institucije“.
85. Poslanici LVV! takođe ističu: „Ustav ne poznaje monopol jedne političke stranke nad rezervisanim mestom zajednice, već garantuje da zajednice budu efikasno predstavljene. U skladu sa duhom sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava o političkom pluralizmu (vidi Yumak i Sadak protiv Turske, 2008. godine), predstavljanje ne može da se redukuje samo na jedan politički subjekat“. Kandidatura treba da dolazi sa redova poslanika koji drže mandat zajednice, ali ne može da se blokira od jedne jedine stranke odbijajući svaku drugu alternativu. Prema tome, ne monopolistička kandidatura izabranog i kandidata koji je dao zakletvu u Skupštini Kosova, je potpuno ustavna, pošto on/ona predstavlja svoju zajednicu. Venecijanska komisija je u Mišljenju CDL-AD

(2010)014, naglasila da predstavljanje manjina treba uvek da bude realno i funkcionalno". Pored toga, isti podvlače: "I po međunarodnim standardima, rezervisana mesta nisu konceptirana kao trajni mehanizmi, već kao prolazni instrumenti koji imaju za cilj afirmaciju nevećinskih zajednica i njihove potpune institucionalne integracije. Venecijanska komisija je u Mišljenju CDL-PI (2018)02 naglasila da: „dok rezervisana mesta mogu da budu kratkotrajni mehanizam kako bi se obezbedilo predstavljanje manjina u periodu tranzicije, u dugoročnom planu interes manjina i same zemlje može bolje da se služi sa predstavljanjem preko običnog izbornog sistema“. Štaviše, kombinacija rezervisanih mesta sa pravom veta posmatra se sa posebnom zabrinutošću, pošto rizikuje da ograniči proces demokratskog donošenja odluke i da podriva funkcionalnost ustavnih institucija“.

86. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o analogiji najveće parlamentarne grupe i prava da predloži kandidata za „predsednika Skupštine“ naspram prava koje bi trebalo da ima srpska zajednica u Skupštini, poslanici LVV! ističu: „Ustav Kosova ne predviđa to pravo za potpredsednika i za nevećinsku srpsku zajednicu. [...] rezervisana mesta u Skupštini se ne odnose na predstavljanje i trku kao što ima drugi deo poslanika i političkih subjekata koji se kandiduju za 100 drugih mesta u Skupštini sa pragom od 5 %. Ustav je zajednicama dao rezervisana mesta ne ostavljajući njih u uslovu izborne trke, dakle bez izbornog praga. Takođe, osim oslobađanja od neophodnosti prelaska praga, najmanje nekoliko subjekata i kandidata zajednica sa rezervisanim mestima, i u nedostatku praga, ne bi imali dovoljno glasova da dobiju mesta u Skupštini, kada bi bili u neposrednoj i demokratskoj konkurenciji sa drugim subjektima i kandidatima većinske zajednice“.
87. Na kraju, poslanici LVV! traže od Suda da: (i) odbaci kao neprihvatljiv zahtev KO325/25; (ii) da odbije zahtev za privremenu meru; i (iii) da utvrdi da je: „Skupština Republike Kosovo postupila u potpunom skladu sa Ustavom i sa presudama Ustavnog suda (KO 265/25, KO 193/25 i KO 196/25), garantujući zastupanje nevećinskih zajednica i funkcionalnost državnih institucija“.

Relevantne ustavne odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 3

[Jednakost pred Zakonom]

„1. "Republika Kosovo je multietničko društvo, koje se sastoji od Albanaca i ostalih zajednica, kojom se upravlja na demokratski način, poštujući vladavinu zakona, preko zakonodavnih, izvršnih i pravosudnih institucija.

2. Sprovođenje javne vlasti u Republici Kosovo se zasniva na načelu jednakosti svih građana pred zakonom i poštovanju međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda, kao i zaštiti prava i učešća svih zajednica i njihovih pripadnika.“

Član 4

[Oblik Vladanja i Podela Vlasti]

„1. Kosovo je demokratska Republika koja se zasniva na načelo podele vlasti i kontrole balansa među njima, kao što je i određeno ovim Ustavom.

2. Skupština Republike Kosovo sprovodi zakonodavnu vlast.

3. Predsednik Republike Kosovo predstavlja jedinstvo naroda. Predsednik Republike Kosovo je legitimni predstavnik unutar i van zemlje, koji garantuje demokratsko funkcionisanje institucija Republike Kosovo, u saglasnosti sa ovim Ustavom.

4. Vlada Republike Kosovo je odgovorna za sprovođenje zakona i državne politike i podleže parlamentarnoj kontroli.

5. Sudska vlast je jedinstvena i nezavisna i sprovode je nezavisni sudovi.

6. Ustavni Sud je nezavistan organ za zaštitu ustavnosti i vrši konačno tumačenje tumačenje Ustava.

7. Republika Kosovo ima svoje institucije za zaštitu ustavnog reda i teritorijalnog integriteta, javnog reda i mira, koji funkcionišu na osnovu ustavne vlasti demokratskih institucija Republike Kosovo.“

Član 7. [Vrednosti]

„1. Ustavni red Republike Kosovo se zasniva na načelima slobode, mira, demokratije, jednakosti, poštovanja ljudskih prava i sloboda i vladavine zakona, nediskriminacije, imovinskog prava, zaštite sredine, društvenog prava, pluralizma, podele državne vlasti i tržišne ekonomije.

2. Republika Kosovo obezbeđuje jednakost polova kao osnovnu vrednost za razvoj demokratskog društva, jednake mogućnosti učešća žena i muškaraca u politički, ekonomski, društveni i kulturni život i sve ostale oblasti društvenog života.“

Član 24 [Jednakost pred Zakonom]

„1. "Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.

2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.

3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovoditi samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.“

Član 31 [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje]

„1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

[...]“

Član 58. [Odgovornosti Države]

„[...]“

7. Republika Kosovo će obezbediti, na nediskriminatornoj osnovi, da sve zajednice i njihovi pripadnici mogu da koriste svoja prava koja su navedena u ovom Ustavu.“

Član 63.
[Osnovne Odredbe]

„Skupština je najviša zakonodavna institucija Republike Kosovo, direktno izabrana od strane naroda i predstavlja narod Republike Kosovo.“

Član 64.
[Struktura Skupštine]

„1. Skupština ima sto dvadeset (120) poslanika koji su izabrani tajnim glasanjem, na osnovu otvorenih lista. Mesta u Skupštini su podeljena između svih partija, koalicija, građanskih inicijativa i nezavisnih kandidata, proporcionalno broju važećih glasova dobijenih na izborima za Skupštinu.

2. U sklopu ove podele, dvadeset (20) od sto dvadeset (120) mesta je garantovano za predstavnike zajednica koje nisu većina na Kosovu, kao što sledi: (1) partije, koalicije, građanske inicijative i nezavisni kandidati, koji su se izjasnili da zastupaju Srpsku zajednicu, imaće ukupan broj mesta u Skupštini, koja su osvojili na otvorenim izborima, sa najmanje deset (10) zagaranтовanih mesta, ukoliko je broj osvojenih mesta manji od deset (10);

(2) partije, koalicije, građanske inicijative i nezavisni kandidati, koji su izjavili da zastupaju ostale zajednice u Skupštini, imaće ukupan broj mesta koja su osvojili na otvorenim izborima, sa minimalnim brojem zagaranтовanih mesta, kao što sledi: zajednica Roma jedno (1) mesto; zajednica Aškalija jedno (1) mesto; zajednica Egipćana jedno (1) mesto; i jedno (1) dodatno mesto će se dodeliti zajednici Roma, Aškalija i Egipćana koja je dobila najviše glasova; zajednici Bošnjaka tri (3) mesta; zajednici Turaka dva (2) mesta i zajednici Goranaca jedno (1) mesto, ako je broj dobijenih glasova svake zajednice manji od broja garantovanih mesta.“

Član 66.
[Izbor i Mandat]

„1. Skupština Kosova se bira na mandat od četiri godine, počevši od dana konstitutivnog sastanka, koji se održava u roku od trideset (30) dana od dana službenog objavljivanja rezultata izbora.

2. Redovni izbori za Skupštinu se održavaju najkasnije trideset (30) dana pre isteka mandata, a u slučaju raspuštanja Skupštine ne kasnije od četrdeset pet (45) dana od raspuštanja.

3. Predsednik Republike Kosovo saziva prvu sednicu Skupštine. U slučaju nemogućnosti Predsednika Republike Kosovo da sazove prvu sednicu, Skupština će se sastati bez prisustva Predsednika.

4. Mandat Skupštine Kosova se može produžiti samo u slučaju vanrednog stanja radi uvođenja hitnih mera za zaštitu od agresije ili opasnosti po ustavni red ili javnu bezbednost Republike Kosovo, i samo dok vanredno stanje traje, kao što je i propisano ovim Ustavom.

5. Uslovi, izborna područja i procedure izbora se regulišu zakonom.“

Član 67.
[Izbor Predsednika i Potpredsednika]

„1. Skupština Kosova iz svojih redova bira Predsednika i pet (5) potpredsednika.

2. Predsednika Skupštine predlaže najveća parlamentarna grupa i bira se većinom glasova svih prisutnih poslanika Skupštine.
3. Tri (3) potpredsednika predložena iz tri najveće parlamentarne grupe, se biraju većinom glasova svih poslanika Skupštine.
4. Dva (2) potpredsednika predstavljaju zajednice koje ne čine većinu u Skupštini i oni se biraju većinom glasova svih poslanika. Jedan potpredsednik će biti iz redova poslanika Skupštine koji zauzimaju rezervisana ili zagarantovanja mesta za srpsku zajednicu, a drugi iz redova poslanika Skupštine koji zauzimaju rezervisana ili zagarantovana mesta za ostale zajednice koje ne čine većinu.
5. Predsednik i potpredsednici Skupštine se mogu razrešiti većinom od dve trećine (2/3) celokupnog broja poslanika.
6. Predsednik i potpredsedavajući čine Predsedništvo Skupštine. Predsedništvo je odgovorno za administrativno funkcionisanje Skupštine, na način koji je propisan Poslovníkom o radu Skupštine.“

Član 74. [Vršenje Funkcije]

„Poslanici Skupštine Kosova vrše svoju funkciju u najboljem interesu Republike Kosovo i u saglasnosti sa ovim Ustavom, zakonima i poslovnikom o radu Skupštine.“

Poslovnik Skupštine Republike Kosova

Član 7. (Konstitutivna sednica)

- „1. Konstitutivnu sednicu Skupštine saziva predsednik Republike Kosovo, u roku od trideset (30) dana od dana zvaničnog proglašenja rezultata izbora.
2. U slučaju da predsednik Republike Kosovo ne sazove konstitutivnu sednicu, Skupština se sama sastaje na trideseti (30) dan.“

Član 12. (Izbor potpredsednika Skupštine)

- „1. Potpredsednici Skupštine biraju se većinom glasova svih poslanika Skupštine.
2. Predsednik Skupštine traži od tri najveća parlamentarna politička subjekta da predlože po jednog kandidata za potpredsednika Skupštine. Kandidat za potpredsednika najvećeg parlamentarnog subjekta mora biti različitog pola od predsednika.
3. U slučaju da dva ili više političkih subjekata imaju isti broj poslanika, pravo predlaganja potpredsednika pripada subjektu koji je dobio najveći broj glasova na izborima za Skupštinu.
4. Predsednik Skupštine traži od poslanika koji imaju zagarantovana mesta za srpsku zajednicu da predlože jednog (1) kandidata za potpredsednika Skupštine, kao i od poslanika koji imaju zagarantovana mesta za druge nevećinske zajednice, da predlože jednog (1) kandidata za potpredsednika Skupštine, koji se biraju većinom glasova svih poslanika Skupštine.
5. Konstitutivna sednica se završava izborom predsednika i potpredsednika Skupštine. Prekidu u toku konstitutivne sednice ne mogu biti duži od 48 časa.
6. Predlozi iz stava 4. ovog člana podnose se pismeno, po sledećem postupku:

6.1. kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice predlaže većina poslanika srpske zajednice; i

6.2. kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova drugih nevećinskih zajednica predlaže većina poslanika drugih nevećinskih zajednica.

7. U slučaju ne predlaganja kandidata prema stavu 6. ovog člana, predlaganje kandidata vrši se žrebom, u prisustvu poslanika dotičnih zajednica. Ovaj postupak vodi predsednik Skupštine.“

Član 14.

(Mandat predsednika i potpredsednika Skupštine)

„U slučaju kada Skupština obustavi rad zbog početka izborne kampanje i u slučaju njenog raspuštanja, predsednik i potpredsednici nastavljaju sa radom do konstitutivne sednice, u cilju očuvanja upravnog kontinuiteta rada Skupštine.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

88. U vezi sa ocenom prihvatljivosti zahteva, Sud se poziva na stav 1. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, kojim je utvrđeno: „Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.“

89. Sud primećuje da su podnosioci zahteva podneli svoj zahtev na osnovu stava 5. člana 113. Ustava, kojim je utvrđeno:

„5. Deset (10) ili više poslanika Skupštine može, u roku od osam (8) dana od usvajanja, da ospori ustavnost bilo kog zakona koji je usvojila Skupština, kako zbog sadržaja tako i zbog procedure sprovođenja.“

90. Pored gore navedenih ustavnih kriterijuma, Sud, takođe, uzima u obzir i član 42. (Tačnost podneska) Zakona, koji precizira podnošenje zahteva na osnovu stava 5. člana 113. Ustava, kojim je utvrđeno sledeće:

Član 42.

(Tačnost podneska)

„1. Uz podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 6 Ustava, se između ostalog, podnose i sledeće informacije:

1.1. imena i potpisi svih poslanika Skupštine koji osporavaju ustavnost zakona ili odluke donesene od strane Skupštine Republike Kosovo;

1.2. Ustavne ili odredbe nekog akta ili zakona koje se tiču ovog zahteva; i

1.3. dokaze na koje se zasniva spor.“

91. Sud se, takođe, poziva i na pravilo 72. (Zahtev u skladu sa stavom 5. člana 113. Ustava i članovima 42. i 43. Zakona) Poslovnika, kojim je predviđeno:

Pravilo 72.

(Zahtev u skladu sa stavom 5. člana 113. Ustava i članovima 42. i 43. Zakona)

„(1) Zahtev koji je podnet po ovom pravilu mora da ispunjava kriterijume utvrđene stavom (5) člana 113. Ustava i članovima 42. (Tačnost podneska) i 43. (Rok) Zakona.
(2) [...]

(3) Zahtev koji je podnet po ovom pravilu, između ostalog, mora da sadrži sledeće informacije:

- (a) imena i potpise svih poslanika Skupštine koji osporavaju ustavnost zakona ili odluke donesene od strane Skupštine Republike Kosovo;*
- (b) ustavne ili odredbe drugog akta ili zakona koje se tiču ovog zahteva; i*
- (c) dokaze na kojima se zasniva spor.*

(4) Zahtevu se moraju priložiti kopija osporenog zakona ili odluke usvojene od strane Skupštine, registar i lični potpisi poslanika koji podnose zahtev, kao i punomoćje osobe koja ih zastupa pred Sudom.“

92. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da je zahtev (i) podnelo 10 (deset) poslanika Skupštine, što je minimum propisan stavom 5 člana 113. Ustava, i koji su u svom zahtevu naveli svoja imena i potpise; (ii) podnosioci zahteva su precizirali da osporavaju „*Zapisnik sa sednica Skupštine Kosova*“ od 10. oktobra 2025. godine, odnosno postupak za izbor potpredsednika Skupštine iz srpske zajednice, što je rezultiralo Odlukom [br. 09-V-071] Skupštine o izboru poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine (iii) isti su se pozvali na konkretne članove Ustava sa kojima oni tvrde da osporeni akti nisu u skladu, i podneli su argumente u prilog svojim tvrdnjama; i (v) podnosioci zahteva su podneli zahtev u roku od 8 (osam) dana, kako je propisano Ustavom i Zakonom.
93. Štaviše, imajući u vidu da podnosioci zahteva osporavaju odluke Skupštine u vezi sa izborom potpredsednika Skupštine, koje su donete u okviru Konstitutivne sednice Skupštine 10. oktobra 2025. godine, Sud smatra da su one predmet ocene i tumačenja Ustavnog suda, budući da na osnovu njegove sudske prakse, samo pitanje Konstitutivne sednice Skupštine predstavlja ustavno pitanje, koje mora biti predmet ocene i tumačenja Suda (vidi slučaj KO124/25, citiran gore, stavovi 83, 84 i 86).
94. Stoga, Sud utvrđuje da su podnosioci zahteva ispunili uslove za prihvatljivost, utvrđene Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovnikom o radu. Shodno tome, Sud smatra da je zahtev podnosilaca zahteva prihvatljiv za razmatranje i u nastavku će postupati sa ocenom u meritumu.

Meritum zahteva

I. Uvod

95. Sud podseća da je konstitutivna sednica Skupštine započela 15. aprila 2025. godine. Dana 26. avgusta 2025. godine izabrani su predsednik Skupštine, 3 (tri) potpredsednika koje su predložile 3 (tri) najveće parlamentarne grupe i potpredsednik iz redova ostalih zajednica koje ne čine većinu. Glasanje za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice nije uspeło 3 (tri) puta zaredom, a nakon odbijanja ove zajednice da predloži drugog kandidata, izabrani predsednik Skupštine je, 28. i 30. avgusta 2025. godine, nastavio sa postupkom žrebanja kojim 7 (sedam) kandidata nije dobilo potrebne glasove za izbor na ovu poziciju, dok su 2 (dve) druge poslanice odbile da se kandiduju. Izabrani predsednik Skupštine je 30. avgusta 2025. godine zaključio rad Konstitutivne sednice Skupštine, ističući da neizbor jednog od članova Predsedništva Skupštine ne može blokirati njen rad. Kao rezultat toga, 10 (deset) poslanika Skupštine podnelo je zahtev KO265/25 Sudu, osporavajući postupak izbora potpredsednika Skupštine iz redova poslanika zajednica koje ne čine većinu. Dana 30. septembra 2025. godine, Sud je odlučio o prihvatljivosti i meritumu zahteva KO265/25, utvrđujući da Konstitutivna sednica

Skupštine koja je počela 15. aprila 2025. godine nije završena zbog neizbora potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice, i naložio izabranim poslanicima Skupštine da zaključe Konstitutivnu sednicu, tako što će izabrati poslednjeg člana Predsedništva Skupštine, odnosno potpredsednika iz redova srpske zajednice.

96. Dana 10. oktobra 2025. godine, a nakon stupanja na snagu presude KO265/25, nastavljena je Konstitutivna sednica Skupštine, koja je počela 15. aprila 2025. godine, radi izbora poslednjeg potpredsednika Skupštine, i to potpredsednika iz redova poslanika srpske zajednice. Izabrani predsednik Skupštine pozvao je predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da pismeno i usmeno predloži kandidata ili kandidatkinju za potpredsednika/cu Skupštine Republike Kosovo, gde je ovaj poslednje navedeni predložio poslanika Slavka Simića. Pošto glasanje 3 (tri) puta zaredom nije uspeo za predloženog kandidata, koji nije dobio potrebne glasove za izbor za potpredsednika Skupštine, postupak predlaganja i glasanja je ponovljen po 3 (tri) puta i za 8 (osam) drugih poslanika koje je predložio predstavnik većine poslanika iz srpske zajednice, glasanja koja su svaki put bila neuspešna. Istog dana, izabrani predsednik Skupštine zatražio je od predstavnika većine poslanika iz redova srpske zajednice da predloži sledećeg poslanika koji do tog trenutka nije bio kandidovan iz redova poslanika srpske zajednice, naime, poslanika Nenada Rašića. Međutim, kao rezultat odbijanja od strane poslanika srpske zajednice da predlože istog, izabrani predsednik Skupštine je smatrao da u ovim okolnostima poslanici srpske zajednice „odbijaju“ da predlože kandidata, te je nastavio sa postupkom žrebanja utvrđenim u stavu 7 člana 12. Poslovnika Skupštine, pri čemu je konstatovao da je ostao samo jedan kandidat o kome nije glasano 3 (tri) puta za redom i stavio je njegovo ime na glasanje. Poslanik Nenad Rašić dobio je 71 (sedamdeset jedan) glas za, 9 (devet) protiv i 24 (dvadeset četiri) uzdržana glasa, te je izabrani predsednik Skupštine, nakon što je konstatovao da je izabran i poslednji potpredsednik Skupštine, odnosno potpredsednik iz srpske zajednice, zaključio konstitutivnu sednicu Skupštine, koja je počela 15. aprila 2025. godine.
97. U tom smislu, Sud primećuje da podnosioci zahteva osporavaju „*zapisnike sa sednica Skupštine Kosova*“ od 10. oktobra 2025. godine. Sud podseća da je 17. oktobra 2025. godine zatražio od podnosilaca zahteva da preciziraju odluke koje osporavaju i da ih dostave Sudu, međutim, Sud nije dobio odgovor od podnosilaca zahteva. U tom smislu, Sud, na osnovu navoda podnosilaca zahteva, ocenjuje da isti u suštini osporavaju postupak izbora potpredsednika iz srpske zajednice, odnosno, Odluku [br. 09-V-071] Skupštine od 10. oktobra 2025. godine, o izboru poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice, tvrdeći da je isti izabran u suprotnosti sa stavom 4 člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava, podstavom 1 stava 6 člana 12. [Izbor potpredsednika Skupštine] Poslovnika Skupštine, kao i sudskom praksom Suda, uključujući i presudu Suda u slučaju KO265/25, jer je prema njima predsednik Skupštine nastavio sa izborom, odnosno predlaganjem kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice, „*bez predloga i bez podrške većine poslanika koji zauzimaju rezervisana mesta za srpsku zajednicu*“, te da je ovom radnjom prekršio ustavno pravilo da većini poslanika iz srpske zajednice pripada pravo da predloži potpredsednika Skupštine iz ove zajednice. Oni takođe tvrde da odluka [br. 09-V-071] Skupštine nije u skladu sa članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
98. Navode podnosilaca zahteva protivargumentuju (i) izabrani predsednik Skupštine; i (ii) predstavnica parlamentarne grupe LVV!. Izabrani predsednik Skupštine u suštini argumentuje pred Sudom da je poštovao ustavnu i proceduru utvrđenu Poslovnikom Skupštine i presudom Ustavnog suda u slučaju KO265/25 u vezi sa proceduralnim

koracima za izbor potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice. To je zato što je, tek nakon 9 (devet) kandidata koje je predložio predstavnik ove zajednice i njihovog odbijanja da predloži preostalog poslanika, Nenada Rašića, nastavio sa postupkom žrebanja. Dok, poslanici LVV!, preko svoje predstavnice, smatraju da: (i) izbor poslanika Nenada Rašića sa ukupno 71 (sedamdeset jednim) glasom, „[...] *ne predstavlja kršenje prava srpske zajednice, već je naprotiv izraz pravilne primene principa funkcionalne države i garancije ustavne delotvornosti*; (ii) izabrani predsednik Skupštine je poštovao presude Ustavnog suda kada je nastavio sa postupkom žrebanja; (iii) navod podnosioca zahteva o analogiji najveće parlamentarne grupe i prava na predlaganje kandidata za „*predsednika Skupštine*“ naspram prava koje srpska zajednica u Skupštini treba da ima za izbor potpredsednika, ne stoji, jer to nije predviđeno Ustavom u stavu 4 člana 67.

99. Uzimajući u obzir navode podnosioca zahteva, koje se odnose na postupak izbora potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice, kao i argumente i protivargumente zainteresovanih strana, Sud smatra da je predmet ocene ovog zahteva pitanje da li je postupak izbora poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice, putem odluke [br. 09-V-071] Skupštine od 10. oktobra 2025. godine, u suprotnosti sa stavom 4 člana 67. Ustava u vezi sa podstavom 1 stava 6 i stavom 7 člana 12. Poslovnika Skupštine.
100. Stoga će u nastavku Sud rezimirati (i) opšte principe u vezi sa konstituisanjem Skupštine i izborom potpredsednika Skupštine iz redova poslanika zajednica koje ne čine većinu, kako je utvrđeno u Ustavu, sudskoj praksi Suda i Poslovniku Skupštine; a zatim će (ii) primeniti iste na okolnosti konkretnog slučaja.
- (i) *Opšta načela o konstituisanju Skupštine, uključujući postupak za izbor potpredsednika Skupštine*
101. Sud prvo podseća na stav 1 člana 3. [Jednakost pred zakonom] Ustava, koji utvrđuje da je Republika Kosovo „[...] *multietničko društvo, koje se sastoji od Albanaca i ostalih zajednica, kojom se upravlja na demokratski način, poštujući vladavinu zakona, preko zakonodavnih, izvršnih i pravosudnih institucija.*“ (vidi slučaj Suda, KO265/25, gore citiran, stav 100).
102. Sud ponavlja da je, u skladu sa članom 4. [Oblik vladanja i podela vlasti] Ustava, Kosovo demokratska Republika koja se zasniva na načelu podele vlasti i kontrole i balansa među njima, gde Skupština sprovodi zakonodavnu vlast, Vlada je odgovorna za sprovođenje zakona i državne politike, dok se, na specifičan način, određuje da se sudska vlast sprovodi od strane sudova (vidi slučaj Suda [KO203/19](#), podnosilac: *Ombudsman*, presuda od 30. juna 2020. godine, stav 86).
103. Kao što je istaknuto i kroz sudsku praksu Suda, u pogledu efikasnog funkcionisanja državnih institucija, Sud je dosledno ponavljao da je u službi očuvanja ustavnog poretka Republike Kosovo, koji se zasniva na načelima demokratije, poštovanja ljudskih prava i sloboda, vladavine prava, nediskriminacije, pluralizma i podele vlasti. Ustav Republike Kosovo je izvor autoriteta svake vlasti i definiše granice vršenja tog autoriteta (vidi presude Suda, u slučaju KO124/25, gore citirano, stav 103 i u slučajevima KO193/25 i KO196/25, stav 130).

104. S tim u vezi, Sud je kroz sudsku praksu istakao da je prvi korak u formiranju ustavnih institucija nakon izbora, kako je definisano u Ustavu, naime nakon zvaničnog objavljivanja rezultata izbora, konstituisanje Skupštine, koje, na osnovu stava 1 člana 66. Ustava, mora biti uspešno završeno u roku od 30 (trideset) dana od dana zvaničnog objavljivanja rezultata izbora, kroz ispunjavanje svih bitnih elemenata konstituisanja, uključujući izbor predsednika u skladu sa stavom 2 člana 67. i potpredsednika u skladu sa stavovima 3 i 4 člana 67. Ustava (vidi presude Suda u slučajevima [KO124/25](#), gore citirano, stav 93; [KO193/25](#) i [KO196/25](#), gore citirano, stav 97; i [KO265/25](#), gore citirano, stav 104).
105. Shodno tome, Sud je u svojoj presudi u predmetu KO265/25 utvrdio da se konstituisanje Skupštine završava nakon što se izbor svih članova Predsedništva Skupštine, uključujući i potpredsednike iz redova poslanika zajednica koje nisu u većini, završi u roku od 30 (trideset) dana, utvrđenom Ustavom i potvrđenom u presudama Suda (vidi *mutatis mutandis*, izreku Presude Suda u predmetu KO265/25).
106. Što se tiče sastava Skupštine, Sud se poziva na član 64. [Struktura Skupštine] Ustava, koji predviđa da Skupština ima 120 (sto dvadeset) izabranih poslanika, od koje je podele, 20 (dvadeset) mesta su zagarantovana za poslanike koji zastupaju zajednice koje ne čine većinu u Republici Kosovo, odnosno, 10 (deset) mesta zagarantovana za poslanike srpske zajednice, a 10 (deset) mesta zagarantovana za poslanike ostalih zajednica.
107. Sud podseća da član 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava sadrži 8 stavova kojima se utvrđuje izbor članova Predsedništva, odnosno predsednika i potpredsednika, kao i uloga i način funkcionisanja Predsedništva Skupštine. Konkretnije, stavovi 1 i 6 ovog člana predviđaju da Skupština Kosova iz svojih redova bira predsednika i 5 (pet) potpredsednika, koji čine Predsedništvo Skupštine, koje je odgovorno za administrativno funkcionisanje Skupštine. Stavovi 2, 3 i 4 člana 67. Ustava predviđaju da (i) predsednika Skupštine predlaže najveća parlamentarna grupa; (ii) 3 (tri) potpredsednika predlažu tri najveće parlamentarne grupe; i (iii) 2 (dva) potpredsednika predstavljaju zajednice koje ne čine većinu u Skupštini, odnosno srpsku zajednicu i druge zajednice. Predsednik i potpredsednici Skupštine biraju se većinom glasova svih poslanika Skupštine.
108. Sud takođe primećuje da su postupci u vezi sa predlaganjem i izborom potpredsednika Skupštine iz zajednica koje nisu u većini dalje precizirani u Poslovniku Skupštine. U tom kontekstu, Sud podseća da Poslovnik Skupštine, usvojen u skladu sa nadležnostima i zahtevima člana 76. Ustava, predstavlja proceduralni alat i mehanizam putem kojeg se vrši sprovođenje određenih ustavnih odredbi (vidi stav 106 presude u slučaju [KO119/14](#) [podnosilac zahteva *Xhavit Haliti i 29 drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo*, ocena ustavnosti odluke br. 05-V-001, koju su izglasala 83 poslanika Skupštine Republike Kosovo za izbor predsednika Skupštine Republike Kosovo, od 17. jula 2014. godine, presuda od 21. avgusta 2024. godine]. U tom smislu, Sud primećuje da član 76. [Poslovnik o radu] Ustava smatra Poslovnik Skupštine, usvojenim sa 2/3 glasova poslanika, aktom sa obavezujućom pravnom snagom kojim se reguliše organizacija i funkcionisanje Skupštine. Štaviše, ova ustavna odredba obavezuje Skupštinu da deluje u okviru procedura koje je sama Skupština usvojila u skladu sa ustavnim poretком Republike Kosovo (vidi slučaj Suda, KO124/25, gore citiran, stav 148 i KO261/24, sa podnosiocima *Abelard Tahiri i 12 (dvanaest) drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo*, ocena ustavnosti odluka [br. 08-V-798] i [br. 08-V-844] od 5. decembra 2024. godine Skupštine Republike Kosovo, presuda od 12. novembra 2025. godine, stav 143).

109. Stav 4 člana 12. (Izbor potpredsednika Skupštine) Poslovnika Skupštine, predviđa da: „Predsednik Skupštine traži od poslanika koji imaju zagarantovana mesta za srpsku zajednicu da predlože jednog (1) kandidata za potpredsednika Skupštine, kao i od poslanika koji imaju zagarantovana mesta za druge nevećinske zajednice, da predlože jednog (1) kandidata za potpredsednika Skupštine, koji se biraju većinom glasova svih poslanika Skupštine.“
110. Dok, stav 6 člana 12. Poslovnika Skupštine, predviđa: „6. Predlozi iz stava 4. ovog člana podnose se pismeno, po sledećem postupku: 6.1. kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice predlaže većina poslanika srpske zajednice; i 6.2. kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova drugih nevećinskih zajednica predlaže većina poslanika drugih nevećinskih zajednica. Dalje, stav 7. ovog člana navedenog poslovnika, predviđa sledeće: „7. U slučaju ne predlaganja kandidata prema stavu 6. ovog člana, predlaganje kandidata vrši se žrebom, u prisustvu poslanika dotičnih zajednica. Ovaj postupak vodi predsednik Skupštine.“
111. Što se tiče zastupljenosti zajednica koje ne čine većinu, Sud je naglasio da, uzimajući u obzir multietnički karakter društva Republike Kosovo, kako je definisano stavom 1 člana 3. [Jednakost pred zakonom] Ustava, sadržajem stava 2 člana 64. [Struktura Skupštine], stavovima 1, 4 i 6 člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava i u podršci vrednostima i principima na kojima se zasniva ustavni poredak Republike Kosovo, između ostalog, kako je definisano članovima 4. [Oblik vladanja i podela vlasti] i 7. [Vrednosti] Ustava, zastupljenost nevećinskih zajednica u Predsedništvu Skupštine ostvaruje se izborom 2 (dva) potpredsednika iz redova poslanika nevećinskih zajednica, odnosno (i) srpske zajednice; i (ii) drugih nevećinskih zajednica. Štaviše, prema Sudu, zastupljenost zajednica koje ne čine većinu u Skupštini nije diskreciona, već ustavna obaveza, garantovana gore pomenutim ustavnim odredbama. U tom kontekstu, Sud takođe podseća da stav 7 člana 58. [Odgovornosti države] Ustava predviđa da: „Republika Kosovo će obezbediti, na nediskriminatornoj osnovi, da sve zajednice i njihovi pripadnici mogu da koriste svoja prava koja su navedena u ovom Ustavu“ (vidi slučaj KO265/25, gore citiran, stav 103).
112. Sud je naglasio da na osnovu stava 4 člana 67. Ustava, u vezi sa izborom 2 (dva) potpredsednika Skupštine iz redova poslanika koji nisu u većini, prvi uslov je da: (i) izabrani potpredsednik bude iz redova poslanika Skupštine koji zauzimaju zagarantovana mesta za srpsku zajednicu, ili ostale zajednice; dok je drugi uslov (ii) najmanje 61 (šezdeset jedan) glas za ovaj predlog (vidi presudu Suda u slučaju KO265/25, gore citirano, stav 112).
113. Kako je pojasnio u svojoj sudskoj praksi, Sud ponavlja da na osnovu stava 4 člana 67. Ustava u vezi sa stavovima 4, 6 i 7 člana 12. Poslovnika Skupštine, proizilazi da se potpredsednici Skupštine iz redova nevećinskih zajednica (i) biraju većinom glasova svih poslanika Skupštine; i da se predlog podnosi (ii) pismeno (iii) od strane većine poslanika srpske zajednice ili drugih nevećinskih zajednica (vidi presudu Suda u slučaju KO265/25, gore citirano, stav 115).
114. U tom smislu, Sud ističe da predlog za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika nevećinskih zajednica, u konkretnom slučaju, srpske zajednice, mora dati većina ili najveći broj poslanika iz redova poslanika srpske zajednice (vidi presudu Suda u slučaju KO265/25, gore citirano, stav 128).

115. Sud takođe naglašava da na osnovu (i) principa saradnje u dobroj veri; (ii) u poštovanju prava na predlaganje koje pripada većini poslanika iz srpske zajednice/većini poslanika iz ostalih zajednica koje ne čine većinu za predlaganje potpredsednika, na izabrane poslanike je da pronađu način da izaberu potpredsednike Skupštine iz redova srpske zajednice i ostalih zajednica koje ne čine većinu, u skladu sa ustavnim odredbama i Poslovnikom Skupštine. Sud naglašava da pravo na predlaganje kandidata za predsednika i potpredsednike Skupštine predstavlja suštinsku komponentu ustavne ravnoteže između političkih subjekata i, posebno, ustavnu garanciju zastupljenosti zajednica koje ne čine većinu. Sud ponavlja da na osnovu teksta i duha Ustava, izbor predsednika i potpredsednika Skupštine treba, u principu, da se izvrši na osnovu predloga parlamentarnih grupa/poslanika koji imaju ustavno pravo da predlažu kandidate za predsednika/potpredsednika.
116. Sud u nastavku podseća da Poslovnik Skupštine, u stavu 7 člana 12. i tačka IV izreke presude u slučajevima KO193/25 i KO196/25, utvrđuju 2 (dva) mehanizma za deblokiranje: (i) postupak žreba samo u slučaju nepredlaganja kandidata prema gore navedenoj proceduri, od strane nevećinskih zajednica, u prisustvu poslanika tih zajednica, koji sprovodi predsednik Skupštine; i (ii) glasanje za istog kandidata može se obaviti samo do 3 (tri) puta, mehanizam koji se primenjuje i kod izbora potpredsednika Skupštine (vidi presudu Suda u slučaju KO265/25, gore citirano, stavovi 116, 129 i 130).
117. Međutim, neglasanje predloženih kandidata od strane većine izabranih članova Skupštine, bilo da su (i) direktno predloženi iz redova poslanika nevećinskih zajednica, odnosno srpske zajednice; ili (ii) putem žreba, kriterijum glasanja 3 (tri) puta za istog kandidata, definisan kao mehanizam deblokiranja u tački IV presude Suda u slučajevima KO193/25 i KO196/25, sam po sebi ne može postati prepreka za konstituisanje Skupštine (vidi presudu Suda u predmetu KO265/25, gore citirano, stav 153).
118. U tom pogledu, Sud naglašava da gore pomenuti mehanizmi deblokiranja treba da dolaze u obzir samo u izuzetnim okolnostima i u svrhu zbog koje su i uspostavljeni, naime da se deblokira konstituisanje Skupštine, uzimajući u obzir i vremenske rokove utvrđene Ustavom, kako bi zakonodavno telo postalo funkcionalno u roku od 30 (trideset) dana, kako je definisano u stavu 1 člana 66. Ustava. Po oceni Suda, primena ovih mehanizama na način koji bi doveo do okolnosti u kojima većina poslanika Skupštine određuje ko će biti predstavnik zajednice koja ne čini većinu bez predloga ovih poslednjih, u suštini bi predstavljala zaobilaženje formalnih garancija utvrđenih Poslovnikom Skupštine.
119. Takođe, iako je na Skupštini da proceni okolnosti koje čine neophodnim aktiviranje mehanizama za deblokiranje, Sud snažno naglašava da se ovi mehanizmi ne mogu koristiti kao redovna procedura za izbor predsednika/potpredsednika, već samo u određenim okolnostima, kada je to neophodno za deblokiranje procesa konstituisanja Skupštine i samo u meri u kojoj to služi ustavnoj svrsi zbog koje su ovi mehanizmi uspostavljeni. U principu, kao što je prethodno naglašeno, predlozi parlamentarnih grupa ili poslanika koji uživaju pravo predlaganja, u duhu dobre vere i saradnje, trebalo bi da imaju za cilj postizanje konsenzusa, obezbeđivanje potrebnih glasova i da rezultiraju izborom kandidata kako su predloženi i kako je predviđeno Ustavom. Štaviše, na osnovu gore pomenutih ustavnih odredbi, ovaj princip je od posebnog značaja za garantovanje prava na zastupljenost zajednica koje ne čine većinu, koje nemaju potreban broj glasova da bi same obezbedile izbor svojih predstavnika u Predsedništvu Skupštine.

120. Sud naglašava da, kao ustavni standard za izbor potpredsednika Skupštine iz redova zajednica koje ne čine većinu, pravo predlaganja, sve dok se sprovodi u skladu sa formalnim zahtevima i u dobroj veri od strane poslednje navedenih, kako je utvrđeno u Poslovniku Skupštine i u duhu Ustava, pripada većini izabranih poslanika iz redova zajednica koje ne čine većinu prema podstavovima 1 i 2 stava 2 člana 64. [Struktura Skupštine] Ustava u vezi sa stavom 6 člana 12. Poslovnika Skupštine, jer isti uživaju najviši demokratski legitimitet unutar odgovarajućih zajednica.

(ii) Primena načela na okolnosti konkretnog slučaja

121. Sud podseća da podnosioci zahteva u suštini osporavaju postupak izbora potpredsednika iz redova poslanika srpske zajednice u Skupštini Republike Kosovo, odnosno odluku [br. 09-V-071] Skupštine od 10. oktobra 2025. godine, o izboru poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine, tvrdeći da isti ne predstavlja srpsku zajednicu, između ostalog, jer on nije predložen od strane većine poslanika iz pomenute zajednice.
122. U tom smislu, Sud podseća da, prema gore navedenim načelima koja proizilaze iz Ustava i Poslovnika Skupštine, a koja su definisana u sudskoj praksi Suda, relevantno za okolnosti konkretnog slučaja, proizilazi da:
- (i) Skupština Kosova bira iz svojih redova predsednika i 5 (pet) potpredsednika, koji čine Predsedništvo Skupštine;
 - (ii) konstituisanje Skupštine mora biti uspešno završeno u roku od 30 (trideset) dana od dana zvaničnog objavljivanja rezultata izbora, ispunjenjem svih bitnih elemenata konstituisanja, uključujući izbor predsednika i potpredsednika;
 - (iii) Predsednika Skupštine predlaže najveća poslanička grupa;
 - (iv) 3 (tri) potpredsednika predlažu tri najveće parlamentarne grupe; dok 2 (dva) potpredsednika predstavljaju zajednice koje ne čine većinu u Skupštini, odnosno srpsku zajednicu i ostale zajednice; i
 - (v) da bi kandidati za predsednika i potpredsednika bili izabrani, traže se glasovi većine svih poslanika Skupštine, odnosno 61 (šezdeset jedan) glas;
123. U vezi sa postupkom predlaganja i izbora potpredsednika iz zajednica koje ne čine većinu:
- (i) Kandidata za potpredsednika Skupštine iz (a) redova poslanika srpske zajednice predlaže većina poslanika srpske zajednice; dok kandidata za potpredsednika Skupštine iz (b) redova poslanika drugih zajednica koje ne čine većinu predlaže većina poslanika drugih zajednica koje ne čine većinu, u skladu sa formalnim zahtevima i u dobroj veri;
 - (ii) Glasanje za istog kandidata može se sprovesti samo do 3 (tri) puta, princip koji važi za kandidate za predsednika i kandidate za potpredsednike Skupštine; i
 - (iii) U slučaju nepredlaganja kandidata od strane poslanika zajednica koje ne čine većinu, predlog kandidata se vrši žrebom, u prisustvu poslanika dotičnih zajednica, postupak koji se sprovodi od strane predsednika Skupštine.
124. U okolnostima ovog slučaja, Sud podseća da su 26. avgusta 2025. godine izabrani: predsednik Skupštine, 3 (tri) potpredsednika koje su predložile 3 (tri) najveće parlamentarne grupe i potpredsednica iz redova ostalih zajednica koje ne čine većinu. Glasanje za potpredsednika Skupštine, koga je predložila većina poslanika iz redova poslanika srpske zajednice, nije uspeo 3 (tri) puta zaredom, a nakon odbijanja ove zajednice da predloži drugog kandidata, izabrani predsednik Skupštine je, 28. i 30. avgusta

2025. godine, nastavio sa postupkom žrebanja, kada 7 (sedam) kandidata nije uspeło da dobije potrebne glasove za izbor na ovu poziciju, dok su 2 (dve) druge poslanice odbile da se kandiduju. Kao posledica toga, 10 (deset) poslanika Skupštine podnelo je zahtev KO265/25 Sudu, osporavajući postupak izbora potpredsednika Skupštine iz redova poslanika zajednica koje ne čine većinu.

125. Dana 30. septembra 2025. godine, Sud je odlučio o prihvatljivosti i meritumu zahteva KO265/25 i utvrdio da su dva mehanizma za deblokiranje, odnosno (i) glasanje 3 (tri) puta za istog kandidata i (ii) postupak žrebanja, dali Skupštini mogućnost da glasa za jednog od predloženih kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice, ali izabrani poslanici Skupštine nisu uspeći da izaberu jednog od potpredsednika Skupštine, odnosno petog člana Predsedništva Skupštine, jer nijedan od kandidata nije dobio 61 (šezdeset jedan) glas za izbor na ovu poziciju (vidi presudu Suda u slučaju KO265/25, citiran gore, stav 134). Na osnovu gore navedenih načela, s obzirom na to da (i) rok od 30 (trideset) dana za konstituisanje Skupštine još nije istekao, jer je ostalo još 12 (dvanaest) dana za realizaciju konstitutivne sednice; i da (ii) svi kandidati predloženi direktno ili žrebom, odnosno, glasanje za 8 (osam) kandidata iz redova poslanika srpske zajednice nije uspeło po 3 (tri) puta, dok su 2 (dve) kandidatkinje odbile kandidaturu, Sud je naložio izabranim poslanicima Skupštine da konstituišu Skupštinu izborom potpredsednika iz redova poslanika srpske zajednice, u preostalom roku od 12 (dvanaest) dana, uvek poštujući proceduru utvrđenu Ustavom i Poslovníkom Skupštine. Sud je takođe podsetio da izabrani poslanici Skupštine moraju biti prisutni i glasati za, protiv ili se uzdržati od izbora potpredsednika iz srpske zajednice, u duhu obaveze za konstruktivnom saradnjom u dobroj veri, i moraju obavljati svoju funkciju u najboljem interesu Republike Kosovo u skladu sa Ustavom, zakonima i poslovnikom Skupštine (vidi izreku presude Suda u slučaju KO265/25).
126. Iz spisa predmeta proizilazi da je 10. oktobra 2025. godine, a nakon stupanja na snagu presude KO265/25, nastavljena Konstitutivna sednica Skupštine. Izabrani predsednik Skupštine pozvao je predstavnika većine poslanika iz redova poslanika srpske zajednice da pismeno i usmeno predloži kandidata za potpredsednika Skupštine Republike Kosovo, kako je utvrđeno u stavu 6 člana 12. Poslovnika, radnja koja je sprovedena predlaganjem kandidata Slavka Simića.
127. Sud primećuje da glasanje za prvog predloženog kandidata nije uspeło 3 (tri) puta zaredom, jer kandidat nije dobio 61 (šezdeset jedan) glas potreban za izbor za potpredsednika Skupštine. Stoga je, na osnovu nalaza presude KO193/25 i KO196/25, predsednik Skupštine pozvao poslanike iz redova srpske zajednice da izmene predloženog kandidata. Postupak predlaganja i glasanja ponovljen je 3 (tri) puta za 8 (osam) drugih kandidata koje je predložila većina poslanika iz redova srpske zajednice, glasanja koja su svaki put bila neuspešna.
128. Istog dana, izabrani predsednik Skupštine zatražio je od predstavnika većine poslanika iz redova srpske zajednice da predloži sledećeg poslanika koji do tog trenutka nije bio kandidovan iz redova poslanika srpske zajednice, naime, poslanika Nenada Rašića.
129. Iz transkripta Konstitutivne sednice održane 10. oktobra 2025. godine proizilazi da je većina poslanika iz redova poslanika srpske zajednice naglasila da: „U skladu sa presudom Ustavnog suda 265/25, stav 126, jasno je navedeno: Kandidat za potpredsednika mora imati podršku većine poslanika koji drže mesta rezervisana za srpsku zajednicu. Naveli smo svih devet kandidata koji imaju takvu podršku, a ja sam lično doneo potpise za sva

ta imena. Dakle, sada ponovo možemo da predložimo samo nekoga iz redova srpskog naroda, ko je deo Srpske liste, jer samo ti kandidati imaju devet potpisa podrške u skladu sa članom 67. Ustava, kao i članom 12. Poslovnika Skupštine, na koji se presuda Ustavnog suda 265/25 poziva u stavu 126. Sve drugo bi bilo kršenje Ustava i dovelo bi nas dalje u institucionalnu krizu. Molim vas, ne odlažite nešto što je činjenica i što je jasno. Ova pozicija pripada samo onom kandidatu koji ima devet potpisa podrške poslanika koji drže mesta rezervisana za srpsku zajednicu. Hvala vam!”

130. Pošto je predstavnik većine poslanika iz redova srpske zajednice zatražio da se predloži kandidat iz redova većine poslanika srpske zajednice, izabrani predsednik Skupštine je smatrao da, u ovim okolnostima, poslanici srpske zajednice „*odbija[ju] da predlože preostalog kandidata, poslanik koji takođe zastupa srpsku zajednicu*“. Stoga je isti nastavio sa postupkom žrebanja utvrđenim u stavu 7 člana 12. Poslovnika Skupštine, koji tehnički nije sproveden pošto je izabrani predsednik Skupštine utvrdio da je ostao samo jedan kandidat za koga nije glasano 3 (tri) puta zaredom i prema tome stavio je ime tog kandidata na glasanje. Poslanik Nenad Rašić dobio je 71 (sedamdeset jedan) glas za, 9 (devet) protiv i 24 (dvadeset četiri) uzdržanih.
131. Sud prvo primećuje da, na osnovu onoga što je gore naglašeno, poslanik Nenad Rašić, kao jedan od poslanika koji predstavljaju srpsku zajednicu u Skupštini Republike Kosovo, uspeo je da dobije glasove većine svih poslanika Skupštine, odnosno 71 (sedamdeset jedan) glas „za“, od 120 (sto dvadeset) poslanika Skupštine Republike Kosovo. Sud takođe primećuje da je protiv predloga poslanika Nenada Rašića glasalo 9 (devet) poslanika koji predstavljaju većinu poslanika iz redova srpske zajednice.
132. Drugo, a što se tiče postupka koji je sproveden za predlaganje kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice, Sud primećuje da je prvog kandidata za potpredsednika Skupštine iz redova srpske zajednice predložila većina poslanika srpske zajednice. Međutim, isti nije uspeo da dobije potrebne glasove, odnosno najmanje 61 (šezdeset jedan) glas u Skupštini. Isti nije uspeo da dobije potrebne glasove ni nakon 3 (tri) kruga glasanja.
133. Treće, a na osnovu činjenice da prvi predloženi kandidat nije dobio potrebne glasove ni nakon 3 (tri) kruga glasanja, izabrani predsednik Skupštine je, pozvao predstavnika većine poslanika iz redova srpske zajednice da zameni predloženog kandidata drugim poslanikom. U nastavku, glasanje po 3 (tri) puta je odvijeno za 8 (osam) drugih poslanika koji su predloženi od većine poslanika iz redova srpske zajednice, glasanja koja nisu uspela, jer nijedan od njih, tri puta zaredom, nije uspeo da dobije 61 (šezdeset jedan) glas potreban za izbor za potpredsednika Skupštine.
134. Shodno tome, Sud primećuje da nijedan od 9 (devet) poslanika predloženih od većine poslanika iz redova srpske zajednice u Skupštini nije uspeo da dobije potrebne glasove za izbor za potpredsednika Skupštine.
135. Kao rezultat toga, izabrani predsednik Skupštine je zatražio od poslanika iz redova srpske zajednice u Skupštini da nastave sa sledećim predlogom za potpredsednika Skupštine, odnosno sa jedinim preostalim poslanikom koji nije bio podvrgnut glasanju, a koji predstavlja srpsku zajednicu u Skupštini, g. Nenadom Rašićem.
136. Sud ističe da (i) ni Ustav ni Poslovnik Skupštine ne prave razliku između poslanika koji predstavljaju srpsku zajednicu u Skupštini, bilo po njihovoj stranačkoj ili ideološkoj

pripadnosti, ili po nekom drugom osnovu, već ih uključuju u grupu poslanika koji predstavljaju srpsku zajednicu, prema njihovim prethodnim izjašnjenjima o zagarantovanim mestima u Skupštini za dotičnu zajednicu; i da se (ii) glasanje za istog kandidata može sprovesti samo do 3 (tri) puta, osim u slučajevima kada su svi kandidati koje je predložila dotična zajednica iscrpljeni, u kom slučaju se postupak izbora potpredsednika može izuzetno ponoviti, ako nije istekao rok za konstituisanje Skupštine (vidi, *mutatis mutandis*, presudu Suda u slučaju KO265/25, gore citirano).

137. U konkretnom slučaju, svi kandidati koje je predložila većina poslanika iz redova srpske zajednice, ukupno 9 (devet) kandidata, glasani su 3 (tri) puta, nakon predlaganja od strane njihovog predstavnika. Shodno tome, Sud smatra da je većina poslanika iz redova srpske zajednice iskoristila pravo predlaganja za potpredsednika Skupštine, odnosno člana Predsedništva Skupštine, i nakon zahteva izabranog predsednika Skupštine da se predloži preostali poslanik iz redova srpske zajednice, o kome nije glasano, predstavnik većine poslanika iz redova srpske zajednice je tražio ponovno predlaganje kandidata iz ove većine na osnovu prava predviđenog stavom 4 člana 67. Ustava, u vezi sa podstavom 1 stava 6 člana 12. Poslovnika Skupštine.
138. Sud podseća da za aktiviranje mehanizma za deblokiranje žrebom, utvrđenog stavom 7 člana 12. Poslovnika Skupštine, trebaju nastati izuzetne okolnosti, u kom slučaju većina poslanika iz redova zajednica koja nisu u većini ne bi predložila kandidate prema stavu 6 ovog člana.
139. Shodno tome, Sud nalazi da izbor poslanika g. Nenada Rašića na mesto potpredsednika Skupštine (i) nije došao kao predlog većine poslanika iz redova srpske zajednice, kao i da (ii) nije bilo odbijanja da se ovo pravo koristi od strane većine poslanika iz redova srpske zajednice.
140. S obzirom na gore navedene okolnosti, Sud ne može zaključiti da je u okolnostima ovog slučaja mehanizam za deblokiranje iz stava 7 člana 12. Poslovnika Skupštine, odnosno, postupak žrebanja, korišćen u skladu sa duhom i svrhom za koju je predviđen. To je zato što bi primena ovog mehanizma na način koji bi doveo do okolnosti u kojima većina poslanika Skupštine određuje ko će biti predstavnik zajednice koja nije u većini bez predloga ovog poslednjeg, u suštini predstavljala zaobilaženje ustavnih i garancija utvrđenih Poslovnikom Skupštine.
141. Štaviše, Sud podseća na činjenične okolnosti iz svoje presude u slučaju KO265/25, u kom slučaju je većina poslanika iz redova srpske zajednice odbila predlog drugih kandidata osim kandidature poslanika Slavka Simića, za koji je postupak glasanja bio neuspešan ukupno 3 (tri) puta, kao i na činjenicu da isti nisu učestvovali u glasanju tokom žreba koji je sproveo izabrani predsednik Skupštine (vidi slučaj KO265/25, naveden gore, stav 148). Nasuprot tome, u okolnostima konkretnog slučaja, predstavnik većine iz redova poslanika srpske zajednice, kao što je gore navedeno, predložio je pismeno i usmeno 9 (devet) kandidata iz redova poslanika ove većine prema postupku utvrđenom u podstavu 1 stava 6 člana 12. Poslovnika Skupštine, i isti su učestvovali u glasanjima održanim 10. oktobra 2025. godine, uključujući i glasanje protiv poslanika Nenada Rašića, o čemu je i Sud zaključio da nisu ispunjeni uslovi za aktiviranje mehanizma za deblokiranje - postupka žrebanja, utvrđenog u stavu 7 člana 12. Poslovnika Skupštine.
142. Sledstveno, Sud ocenjuje da postupak za izbor potpredsednika Skupštine iz srpske zajednice, odnosno odluka [br. 09-V-071] Skupštine od 10. oktobra 2025. godine, o izboru

poslanika Nenada Rašića za potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice, nije u skladu sa stavom 4 člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika Skupštine] Ustava u vezi sa podstavom 1 stava 6 i stavom 7 člana 12. (Izbor potpredsednika Skupštine) Poslovnika Skupštine Republike Kosovo.

143. Sud naglašava da je takva ocena zasnovana na principima utvrđenim Ustavom, njegovom sudskom praksom i Poslovnikom Skupštine, prema kojima, između ostalog, proizilazi da: (i) jedan od 2 (dva) potpredsednika koji predstavljaju zajednice koje ne čine većinu u Skupštini bude od poslanika koji predstavljaju srpsku zajednicu; (ii) predlog se podnosi (a) u pisanoj formi; (b) od strane većine poslanika srpske zajednice ili drugih zajednica koje ne čine većinu; (ii) s druge strane, isti se bira većinom glasova svih poslanika Skupštine, jer odstupanje od ovog ustavnog standarda krši ustavni legitimitet procesa konstituisanja Skupštine Republike Kosovo. U određenim okolnostima, postoji mehanizam za deblokiranje postupak žrebanja koji se može koristiti u slučaju da većina poslanika Skupštine iz zajednica koje ne čine većinu ne predloži kandidate prema gore navedenom postupku, odvija se u njihovom prisustvu, a kojim upravlja predsednik Skupštine.
144. Sud ponovo naglašava da na osnovu (i) principa saradnje u dobroj veri; (ii) u poštovanju prava na predlaganje koje pripada većini poslanika iz srpske zajednice/većini poslanika iz ostalih zajednica koje ne čine većinu da predlože potpredsednike, na poslanicima je da pronađu način da izaberu predsednika i potpredsednike Skupštine, u skladu sa ustavnim odredbama i Poslovnikom Skupštine, i da učine Skupštinu funkcionalnom. I to se, u principu, radi na osnovu predloga većine poslanika koji predlažu kandidate za potpredsednike iz redova zajednica koje ne čine većinu. Odnosno, pravo većine za predlaganje kandidata za potpredsednike iz redova nevećinskih zajednica, utvrđeno i garantovano Ustavom, moraju poštovati svi poslanici i sprovoditi kroz saradnju u dobroj veri, kada poslanici, pri vršenju svojih funkcija, deluju u najboljem interesu države. Štaviše, Sud ponovo ističe da to ima posebnu važnost za zastupanje zajednica koje ne čine većinu u Skupštini i Predsedništvu Skupštine, koje nemaju dovoljan broj glasova da biraju članove Predsedništva Skupštine, bez podrške ostalih poslanika.
145. Sud ponovo naglašava suštinski značaj poštovanja proceduralnog aspekta, u postupku konstituisanja Skupštine, koji je predviđen Ustavom i dalje preciziran Poslovnikom Skupštine, uključujući i suštinski aspekt za pravo na zastupljenost zajednica koje ne čine većinu. Oba ova prava moraju se sprovoditi i ostvarivati u skladu sa ustavnim odredbama i garancijama, dajući smisao ustavnim vrednostima demokratskog vladanja institucijama Republike Kosovo i poštovanju principa jednakosti pred zakonom, kroz zastupljenost i učešće zajednica i njihovih pripadnika u institucijama Republike Kosovo. U tom smislu a u skladu sa zahtevima iz stava 7 člana 58. [Odgovornosti države] Ustava, Sud ponavlja da je odgovornost većine da obezbedi delotvornu zastupljenost zajednica koje ne čine većinu u državnim institucijama Republike Kosovo, odnosno u Predsedništvu Skupštine. Istovremeno, Sud podseća da je odgovornost zajednica koje ne čine većinu, da u ostvarivanju svojih ustavnih prava, postupaju u skladu sa ustavnim i zakonskim zahtevima Republike Kosovo.
146. U tom smislu, Sud naglašava da mehanizmi za deblokiranje, utvrđeni Poslovnikom Skupštine i u sudskoj praksi, zasnovano u duhu Ustava, mogu da dolaze u obzir u izuzetnim okolnostima i u svrhu zbog koje su uspostavljeni, odnosno u funkciji konstituisanja Skupštine, uzimajući u obzir vremenske rokove utvrđene Ustavom da zakonodavni organ postane funkcionalan u roku od 30 (trideset) dana. To je zato što, u principu, predlozi parlamentarnih grupa ili poslanika koji uživaju pravo da predlažu, u duhu dobre vere i

saradnje između poslanika, moraju imati za cilj postizanje konsenzusa, obezbeđivanje potrebnih glasova i da rezultiraju izborom kandidata kako su predloženi i kako je to utvrđeno u slovu i duhu Ustava.

147. Uzimajući u obzir događaje koji su se desili od podnošenja ovog zahteva Sudu, kao što su predstavljeni u stavovima 52-57, Sud, na osnovu principa pravne sigurnosti, smatra da je potrebno pojasniti da ova presuda u okolnostima konkretnog slučaja nema retroaktivno dejstvo.

U vezi sa zahtevom za privremenu meru

148. Sud podseća da podnosioci zahteva takođe traže od Suda da uvede privremenu meru jer, prema njima: *“[...] će obustaviti dalje protivustavne radnje predsednika Skupštine kako se ne bi izabrala protivustavna Vlada, jer bi neuvođenje privremene mere uzrokovalo nepopravljivu štetu u formiranju protivustavnih institucija, čime bi se ugrozio demokratski poredak na Kosovu”*.
149. U ovom kontekstu, s obzirom na to da je Sud već odlučio o zahtevu podnosilaca zahteva, Sud naglašava da nije potrebno dalje razmatranje zahteva za privremenu meru (vidi, predmete Suda KO124/25, gore citirano, stavovi 192-193; i [KI207/19](#) podnosioci NISMA Socialdemokrate, Aleanca Kosova e Re i Partia e Drejtësisë, presuda od 10. decembra 2020. godine, stav 237).

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavom 5 člana 113. Ustava, članom 20. Zakona i u skladu sa pravilima 46. (4) i 48. (1) (a) i 72. Poslovnika o Radu, dana 28. januara 2026. godine:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI, sa 6 (šest) glasova „za“ i 1 (jednim) „protiv“, zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI, sa 5 (pet) glasova „za“ i 2 (dva) „protiv“, da odluka [br. 09-V-071] Skupštine Republike Kosovo od 10. oktobra 2025. godine, o izboru potpredsednika Skupštine iz redova poslanika srpske zajednice, nije u saglasnosti sa stavom 4 člana 67. [Izbor predsednika i potpredsednika] Ustava Republike Kosovo u vezi sa podstavom 1 stava 6 i stavom 7 člana 12. (Izbor potpredsednika Skupštine) Poslovnika Skupštine Republike Kosovo;
- III. DA UTVRDI, sa 5 (pet) glasova „za“ i 2 (dva) „protiv“, da u skladu sa principom pravne sigurnosti, ova presuda u okolnostima konkretnog slučaja nema retroaktivno dejstvo;
- IV. DA ODBIJE, jednoglasno, zahtev za privremenu meru;
- V. DA DOSTAVI ovu presudu strankama;
- VI. DA OBJAVI ovu presudu u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 4 člana 20. (Odluke) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo;
- VII. DA UTVRDI da ova presuda stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo i obaveštenja stranaka.

Sudija koji je pripremio presudu

Predsednik Ustavnog suda

Bajram Ljatifi

Nexhmi Rexhepi